

Az új konverziós törvény részletes ismertetése a 9. oldalon

Sport-sovinizmus

Az ókori népek nem hiába irták sportstadion kapui felé az „Ép testben ép lélek” jelszavát: a legelső nagyszabású sportversenyek a görögországi Olympia városában valóban az ép test, az ép lélek és az ép szellem jegyében zajlottak le. S az olimpiászok diadalmas olajágát nem aszerint juttatta a bírálóbizottság, hogy a résztvevő versenyzők közül melyik athéni, tehát többségi, vagy spártai, dóri, ióni, vagy más egyéb fajta görög kisebbségi. A sport egészséges versenyerületein nincs és nem lehet helye a politikának és feljegyezte hűségesen a történelem, sőt a kulturhisztória is, hogy a későbbi olimpiászokon nemcsak a dóri, a ióni indult egyforma eséllyel, de ugyanúgy, ugyanolyan esélyek között indult a versenynek a szívesen-látott római, perzsa, sőt — nemritkán — a rendezetlen felekezeti trójai, vagy főniciai is...

Mindez abból az alkalomból jut aktuális módon eszünkbe, hogy az egyik bucuresti-i lap, amely üzletszerűleg foglalkozik az ország népkisebbségei elleni izgatással, különböző vádakot hirdet a nemzetközi sportmérkőzések kisebbségi nézői, sőt résztvevői ellen s felruga a nemzetközi sportélet legelemibb kötelező udvariassági rendszabályait is, azzal rágalmaz meg egy magyarországi futball-csapatot, hogy csak azért jött az országba, hogy itt magyar nacionalista tüntetésekre adjon alkalmat a magyar népkisebbségi sporttömegek számára.

Az illető, ominózus orgánus szerint... de mincképpen ismétljük a rágalmaknak ezt a tudatos halmazát, a lélekmérgezésnek ezt az üzletszerű pontossággal beállított és leszállított árucikkét...? Annak a mentalitásnak megfelelően, amely ebből a cikkből sötétén sugárzik, a sport fogalma nullával egyenlő s szerinte Erdélyben a magyarság csak azért jár el a ritka nemzetközi mérkőzésekre, hogy ott politikai demonstrációkat rendezzen. Ez a „magas” zszurnalisztikai szempont még azt sem hajlandó észrevenni, ami közvetlenül a szeméi előtt játszódik le, s csupán az orra hegyéig terjesztve ki „horizontját”, megvádolja az országban szereplő magyarországi csapatokat és megrágalmazza egyben a tribünök közönséret is.

Az ország négymillió népkisebbségeinek tömegéből legalább másfél milliónyi lélek jut a magyarság számára. Másfél millió embert, teljes jogú állampolgárt ér csaknem mindennap az izgatás, a kétszínűség, a tudatos rosszindulat és a bomlásra igyekvő akarat vádjai. A politikai demagógia szennyes hulláma kicsapott a már megszokott keretek közül, kiözönlök az uccára és kiárad a sportpályák friss pázsitjára is, beszennyezve a tribünök oszlopait, a játékosokat, a közönséget egyaránt s az üzletiesített nacionalizmus háborítatlanul folytathatja utszéli politikáját s kifizetődő lélekmérgezését...

„Ép testben ép lélek”. A sport nagyszerű eredményein és nemzetnevelő feladatain ugyan édes-keveset változtat az, hogy mit s hogyan irnak róla a töle s jelszavaktól távolálló tollak. A sport nagy, nemzetközi karavánja egyenesen halad diadalmas útján, s a felnövekvő, friss nemzedékek állanak mellette sorfalat. A karaván halad... Amint azonban nem akad még eddigelé egyetlen egy magyarországi sajtóorgánus sem, amely akár az Universitát, akár a Ripensit, akár a Kinizsit, akár a Crišana futballcsapatát büncselekménnyel merte volna vádolni abból az alkalomból, hogy magyarországi városokban mutatták be sporttu-

Az ellenzék támadása a konverziós javaslat ellen

A Kamarában kezdetét vette a konverziós vita — Lényeges változtatást követelnek a javaslaton — A városi adók sorsa — Potarca volt földművelésügyi miniszter beszéde a tervezet ellen

A Kamara szerda hajnalig megszavazza a konverziós törvényt

Bucurestiből jelentik: A Kamara tegnap megkezdte a konverziós törvény vitáját. Az ülésen megjelent Tatarescu miniszterelnök, valamint a kormány valamennyi tagja. A javaslat előadója Zacharov kormánypárti képviselő, az Universul egyik szerkesztője. A konverziós javaslat első felszólalója Goga volt, aki nyilatkozatot olvasott fel és bejelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

— Helytelennek találom — mondotta Goga — hogy a Banca Nationalát a konverzió következtében ért veszteségeért azzal kárpótolja az állam, hogy évente 500 millió lejt juttat neki. Hogyha azt akarjuk, hogy a konverzió megoldást nyerjen, akkor a jelenlegi javaslaton lényeges változtatásokat kell eszközölni. A javaslatot nem szavazom meg.

A konverzió és az alkotmánymódosítás

A nemzeti-parasztpárt nevében Raducanu volt miniszter szólott hozzá a javaslatához, amelyet nem fogadott el. Argetoianu felszólalásában kijelentette, hogy a konverziót csak alkotmánymódosítás útján lehet megoldani. Ennek

„Tizenöt évig az adók felett fog lebegni a hitelezők Damokles-kardja”

A Kamara egyébként egész napon át folytatta a konverziós törvényjavaslat feletti vitát. Milea Aurel (Argetoianu-párti) elhibázottnak tartja a javaslatot, mert a városi adósságok sorsával nem foglalkozik. Beszédében kijelenti, hogy a törvényjavaslat csak a külföldi adósságokat favorizálja és nem intézi el egyáltalában a konverzió problémáját. Pártja nevében kijelenti, hogy a javaslatot nem szavazza meg.

Ezután Potarca volt nemzeti-parasztpárti földművelésügyi miniszter szólott hozzá a javaslat vitájához. Megállapította, hogy minden törekvés dacára a javaslat nem odairányul, hogy a mezőgazdasági adósságok problémájának megoldását sikerre vihetné.

— A kormány nem vette tekintetbe — folytatta beszédét Potarca — hogy négy-öt év alatt jelentékenyen változtak az értékelési viszonyok. 1929-ben egy hold föld 30.000 lej volt

dásukat, ideje, hogy felvessük a kérdést: honnan vesznek minálunk bátorságot, izléstelenséget és tudatlanságot mindazok, akik ilyen kirohánásokkal kompromittálják fejlett és emelkedett szellemű sportéletünket...?

A sportpresztizsünk elégtételre vár az illetékesektől, hogy az uszítás bulvár-sajtója többé ne kompromittálhassa ország-világ előtt. Az erdélyi magyar népkisebbség eléggé

az elgondolásnak — mondotta — Duca is hive volt.

Tatarescu miniszterelnök: Duca nem akart alkotmánymódosítást, hanem csak szélesebb alapokon nyugvó konverziót.

Argetoianu a Skoda-ügyről kezd beszélni és kéri a kormányt, hogy adjon a parlamentnek részletes felvilágosítást erről a kérdésről.

Tatarescu miniszterelnök: A Skoda-ügy iratai jelenleg még a semmitűszéknél vannak, de ha onnan visszakerülnek, a kormány készséggel bocsájtja azokat a parlament rendelkezésére.

A Kamara ma délelőtti ülésén Prelipceanu cuzista foglalkozott a konverzióval és hangsúlyozta, hogy véleménye szerint a háboru után a politikai pártok nem szenteltek elegendő figyelmet a parasztságnak. A mezőgazdák az adók és az ipar nyomása alatt szenvedtek. Ime, hova jutottunk...

Egy hang: A parlamentbe!...

Prelipceanu: A bankok élőkódése miatt a parasztság nem tudott fizetni, de hozzájárult ehhez az is, hogy nem hoztak jó törvényeket. Ezt a javaslatot sem tartom elfogadhatónak. Tiltakozom az ellen, hogy a javaslat a hitelezőknek túl nagy előnyöket biztosít.

s ma 5—6000 lej. Ez azt jelenti, hogy a földet terhelő adósságok ugyanilyen arányban emelkedtek. Ugyanez a helyzet a városi ingatlanoknál, részvényeknél, amelyeknél szintén nagyarányú értékcsökkenés tapasztalható. Részvények, amelyek értéke azelőtt 2000 lej volt, ma kétszáz lejes ártalványon cserélnek gazdát. A városi lakosság bevételei csökkentek, a fizetéseket redukálták, az egész vonalon mindenki nek a jövedelme kisebb lett.

A birtokos kisiparosok is konverzió alá esnek

— Mindenkinek meg kell hagyni a minimális földterületet — mondotta a volt földművelésügyi miniszter — csak az azon felüli birtokot legyen szabad elvenni! Tizenöt évig az adók felett fog lebegni a hitelezők Damokles-kardja — folytatta — s ez nem hoz megnyugvást, ellenkezőleg: állandó nyugtalanságot. Po-

edzett és tapasztalt már hozzá, hogy kellő értékére szállítsa le az üzletsovinizmus legfrissebb kreációját s ne keressen ép szellemet ott, ahol nem is találhat. Ép testben ép lélek, — ezt valljuk és velünk vallja még néhány millió ember. A beteg lelket és a közélet ezen féle beteg szellemét azonban ki kell üzni mielőbb a felnövekvő nemzedékeink versenypályáiról.

tarca kijelenti, hogy nem szavazza meg a konverziót.

Ezután *Iunian* a radikális parasztpárt nevében beszél és szintén visszautasítja a konverziós törvényjavaslatot. Kifejti, hogy miután csak a lakosság egy részének kedvez a konverzió, nem teremt tiszta helyzetet, csak növeli a káoszt ezen a téren. Kifogásolja *Iunian*, hogy nem vették figyelembe a módosítást, amellyel javítani igyekeztek a törvényen. *Iunian széleskörű falusi és városi konverzió mellett foglal állást az összes adósságok teljes átértékelésével.*

Valószínűnek tartják, hogy a kormány még az éjszaka folyamán, esetleg a hajnali órákig nyúló ülés keretében megszavaztatja a konverziós javaslatot, úgy hogy holnap már a szenátus elé kerülhet.

Tatarescu miniszterelnök hozzájárult ahhoz a módosításhoz, hogy azok a kisiparosok is konverzió alá essenek, akiknek falusi birtokuk van.

(A konverzió részletes ismertetése a 9-ik oldalon.)

A görög szenátus

hozzájárult a balkáni megállapodáshoz

Athénből jelentik: A görög szenátus a múlt éjjeli ülésen hozzájárult a balkáni egyezmény becikkelyezéséhez, de az alábbi magyarázó nyilatkozatot fűzte hozzá:

1. A görög alkotmány értelmében semmiféle szerződés cikkelyei nem dönthetnek a statusquo kérdésében és csak a törvényhozás két házának előzetes beleegyezésével lehet hadat üzenni.

2. Görögországnak a szerződésből folyó kötelezettségei, amint ezt a külügyminiszter az egyezményt magyarázó nyilatkozatában megállapította, nem sodorhatják háborúba Görögországot, ha valamely nagyhatalom támadna meg valamely balkáni államot, még pedig akár csak az illető államot magát, vagy valamely más, a szerződésben helyet nem foglaló államot.

Operettlibretto

Irta: SZANTÓ GYÖRGY.

1.

A jazz egyik divatjamult mókája, hogy a Peer Gynt svit, Faust, Tannhäuser, Tristan sőt Beethoven kilencedik szimfóniájának témáit is elkapta gépi ritmusába, tánczenévé gyurta, humoros ötletekkel garnírozta, nagy grimasszal rántotta le értékmerő piederstálokról. Néhány sajtóorgánium fel is röffent akkoriban, a zenepapák eretnység bűnét kiáltották, szentségtörést konstatáltak, máglyákat követeltek, valójában mi is történt? A jazznéger bohókás mozdulattal fogta meg a knidosi Aphrodité, mondjuk, örökszép combjain és vigyorogva állította görbe tükör elé. A knidosi Aphrodite százhuszkilós piaci kofa aktjává torzult a tükörben, a tükör előtt azonban megmarad ugy, ahogy mesztere a habokból kikelni látta. Bennünket megnevettetett, sőt az öreg Wagner, a zordonarcú Beethoven is megmosolyogták a tréfát valahol a felhők hátán, az igazi Wahnfriedben, az igazi Heiligenstadtban. Bizonyos vagyok ebben, nagyon jól ismerem én őket. Eszükbe sem jutott villámokat szórni az Olympusról, hiszen az Olympusnak is megvan a maga sajátos külön homéri derűje. Kár volt tehát a zenepapáknak oly nagyon prüszkölnie. A móka elillant a jazz percéletű improvizációiban, mint Vulcanus pipájának napsütötte aranyfüstje, a Kilencedik örök szépsége pedig minden grimaszok fölé tornyosodik, mint a knidosi leány szivárványgyöngyű tengertajtéktól borzongó melleckéi avagy maga az Olympus.

A film is elkövetett sok ily műfaji transzpozíciót, sokkal közelebb áll azonban a jazztréfákhoz az a viviszekció, melyet amerikai kezek most készítenek Shakespearenek A velencei kalmárján végrehajtani. Operettlibrettonak használják fel, muzsikáját már meg is komponálták. Ez olyan kortűnet, amelyről érdemes kissé elgondolkozni.

2.

Hogy magam is görbe tükör elé állítsam a mókás yankeek eme grimaszos görbetükör elé állítását, egy anekdotával kell kezdenem, amely európai intellektuál számára egészen hihetetlenül hangzik. Valamelyik kiapadtgyu hollywoodi dramaturgnak témavadászát közben eszébe jutott a Romeo és Juliát megfilmesíteni. A Fanamet vezér-

Készül az olasz-osztrák-magyar egyezmény

Mussolini, Dollfuss és Gömbös megállapodásai fölött csütörtökön kezdődnek a tárgyalások Rómában — Benes feltűnéstkeltő nyilatkozata a római egyezményről

Rómából jelentik: A hármás miniszterelnöki tanácskozás és a római gazdasági megállapodás részleteinek kidolgozása csütörtökön kezdődik meg az olasz fővárosban. A megállapodás tárgyában Mussolini, Dollfuss és Gömbös miniszterelnökök közös tanácskozásán a megegyezés már megtörtént, a részletek kidolgozása és a megállapodások szakaszonként történő irásbafoglalása most kerül sorra és ezért ma este utaztak el Rómába az osztrák és magyar küldöttségek. A most kezdődő római tanácskozások hozzák tulajdonképpen tető alá a miniszterelnökök római megállapodását.

A lapjelentések szerint ezek a tanácskozások négy fontos pont körül forognak. Az első helyen áll a buzakérdés. Ezzel kapcsolatban szabályozni kívánják a Magyarországból Olaszországba, illetve Ausztriába irányuló buza mennyiségét és árát. A második fontos probléma az átutalási és fizetési forgalom szabályozása. A harmadik helyen szerepel a három ország közötti idegenforgalom kölcsönös fejlesztésére irányuló megfelelő intézkedések. A római tárgyalások negyedik pontja az adriai volt osztrák-magyar kikötők, nevezetesen Trieszt és Fiume fellendítésének kérdése. Ezek a kikötők gazdasági háttérük elvesztésével teljesen elcsendesedtek és most Olaszország nagyarányú kedvezményeket nyújtásával igyekeznek a két kikötő forgalmát fellendíteni.

A csütörtökön kezdődő tárgyalások a nagy anyagra való tekintettel tíz-tizenkét napig elhúzódhatnak. Tekintettel arra, hogy a három miniszterelnöki értekezlet megállapodása szerint május 15-ig kell befejezni a megállapodások részletes irásbafoglalását, az egyezmény idejében fog elkészülni.

A Paris Soir tudósítója Prágában beszéltést folytatott Benessel, amelynek során a

csseh államtérft többek között a következőket mondotta:

— Miért akarják, hogy elégedetlen legyek a dunai államok rendezésének kérdésében. A kisantant nem igyekezett elgáncsolni az egyezményt és még kevésbé fogja ezt tenni a jövőben. Meglehet, hogy a dunai kérdésben olasz megoldással állunk szemben, de ez a megoldás a stressai egyezmény és a múlt év, szeptemberi emlékirat alapvonalaival megegyeznek és ezzel mi is teljesen egyetértünk.

— Hajlandó-e az együttműködésre? — kérdezte ekkor az újságíró.

— Kétségtelenül! — válaszolta a csehi miniszterelnök — majd így folytatta: Fontos, hogy Ausztriával és Magyarországgal megegyezés jöjjön létre és teljesen mindegy, hogy ezt a megegyezést minek keresztelik el. A Dunavidék rendezése csak abból a szempontból indulhat ki, hogy a dunai államok politikailag teljesen érettek és nem szorulnak egyetlen nagyhatalom gyámságára sem.

Ítélet

a Magyarországon lefelezett kémkedési bűnpörben

Budapestről jelentik: A honvédtörvényszék az egyik szomszédos állam javára történt kémkedés, illetve hűtlenség miatt Berenczi cseh állampolgárt, a cseh folyamánézői hivatal díjnokát 13 évi fegyházra, Jeremiás román állampolgárt, aki egyébként foglalkozására nézve kereskedő, 7 évi fegyházra és Bajnik volt rendőrségi segédfogalmazót, magyar állampolgárt 10 évi fegyházra ítélte.

igazgatójának nagyon megtetszett a filmkézirát, történetesen a dramaturg távollétében: Azonnal sürgönyöztetett Newyorkba, hogy az ottani ügynökség kösse le hat filmkéziratra Mr. William Shakspeeret, akinek jelenlegi tartózkodási helye ismeretlen. A távirat szövegét valaki a Paramont kezére játszotta és az akkor még konkurens vállalat sietett azt több napilapban nyilvánosságra hozni. Ebből a short storyból megérthetünk sok mindent, ami nekünk, agyonolvasott, nehézfejú európaiaknak egyébként érthetetlen volna. Nem a kulturmunk megcsufolásáról, nem cinizmusról van itt szó. Az iskolázatlan selfmademan nagy előnyéről inkább, aki a mi handicapjeink nélkül indul a művészet matériáinak feldolgozási versenyében, aki állandóan a közönség izlésének, sőt szükségleteinek pulzusán tartja tapintó ujját, akit nem nyomnak vaskalapos kulturballsztok üzleti elgondolásainak kivitelezése közben. Nekünk sokszor kacagtatóan, sokszor bosszantóan torzító görbe tükör ez, az élet vérkeringésében mégis vigan lüktet tova az ilyen szellemi bukfenec sorozata. Erre művészek, közönségnek és kritikusnak egyaránt fel kell figyelnie, sőt már számolnia is kell ezzel. Az elefántcsonttorony kapujának meg kell nyílnia, különben falait fogja dőngetni a kor, a szükségszerű követelmények faltörőkosával.

Minden bizonnyal elszomorító, hogy egy harmincegyszendős kis helyettesitanítócska nagy magánosságban pusztult el Bécs egyik külvárosában, az élet minden örömeiből kismizmizve, a zenebarátoktól semmibeveve, elfeledve. Egy Berté nevű karmester pedig learatta a Dreimäderlhaus-ban és a Médiben himporos melodiáinak rejtett kincseit, ügyesen megcsillagotva azokat mindazok unokái előtt, akik Schubert tüdejét egy iskola poros tantermeiben hagyták elpusztulni. Hosszu volna az ehhez kapcsolódó sorozat előtte és utána, nem folytatom. Csupán azt a kérdést vetem fel, hogy szentségtörő profanizálást követnek el a Berték a Schubertekkel szemben, amikor védtelen szellemi hagyatékukat kordiktálta formába öntve szűk ujjá, hogy a közönség szükségleteinek vérkeringésébe bármily eszközök árán is átömlesszék?

3.

A stratfordi mészáros fia, minden idők legnagyobb drámairózszenije Michelangelo halálának évében született és egy napon halt meg Cervantes-

sel. Vojnovich mondja róla egy ragyogóan szép tanulmányában, hogy alakjainak végtelen változata minden embertípust felőlel Michelangelo fenséges Mózesétől kezdve Cervantes csodálatosan profán Sancho Pansájáig. Ez a sohasem nagyképu alkotó, aki nemesak Hamlettel, de Falstaffal is megajándékozott bennünket, bizonyára keresetlen egyszerűséggel fog leugrani szobrának magas piederstáljáról, hogy elinduljon a Gaitybe, Velencei kalmárjának operettrepirizét megtekintendő. Utiközben elmökáz egy-egy tekintélyes policemannel, valamelyik csapszékben foghagymás kolbászt vacsorál jóízűen, egy kis porterral megöblögetve, aztán beül a nézőtérre, mitem törődve az estélyiruhás ladykkel, frakkos dandykkel. Az amerikai import megkezdődik. A derék velencei doge szaracén boyok és girlők balettjében éledeleg, közben Antonio és Bassanio a rossz gazdasági viszonyokról énekelnek, hasztalanul várva gályáikat. Portia belép slágerszám. A gazdag öröksőn stappelve vágja be udvariói kíséretében, a zenekar slow-foxot, majd enyhe tangót pödör Portia szenzációos lábál alá. A marocci és arragoni hercegek szédítő tangója megbüvíli az összes ladyket, gentlemaneket, magát a dogét is, aki nem tudván ellenállni a kísértésnek, öreges, divatjamult charlestonba kezd reszketeg térdekkel. Most fellépnek a többi nobill aranyifjak is, Satanio, Santarino, Gratiano. Rövid antiszemitajellegű eszmecsere után megállapítják, hogy ámbár a saracén girlők vetekednek a Broadway-girlökkel, mégis egy Jessica nevű zsidólány a legsneidigabb tyuk egész Velence területén, az össz canalékat és legundákat beleszámítva. Valami Lorenzoba van belepistulva, aki kibabráll a zsidólány papájával, egy vén uzsival. Finalé: a nobilik és saracén girlők nagy táncszáma a doge vezénylete alatt, Portia, a két szerelmes herceg egyidejű szólótáncával. A gazdasági viszonyok rohamosan rosszabbodnak.

Második felvonás. Antonio és Bassanio már-már azon vannak, hogy fizetéseptelenség elrendelését kérjék maguk ellen. Satanio Shylock and Company Lmtd. megbízásából nagyobbarányu hitelt ajánl fel nekik. Antonio belemegy a nobili ügynök ajánlatába, a Gondolieri girlők hatalmas táncszáma alatt megállapodik Shylock vezérigazgatóval, hogy gályáinak megérkezéseig tizes kamatra akkora összeget vesz fel, mely immobilitásából ki-

Kinevezték a budapesti orosz követet

Bécsből jelentik: Az osztrák félhivatalos közli, hogy a közelmúltban helyreállított orosz-magyar diplomáciai és gazdasági kapcsolat folyamán képpen a szovjet kormány Petrovski Adolfot a szovjet bécsi követét nevezte ki magyarországi követévé. Petrovski követi tevékenységét egyelőre Bécsben fogja kifejteni. A szovjet magyarországi követe a közeli napokban Gregor Scheinin követségi attasé és Ilja Csernya, a Tass-iroda bécsi vezetőjének társaságában Budapestre utazik, ahol megbízatását átnyújtja a kormányszónak.

Szép fehér fogak

növelik a mosoly sikerét: Oly egyszerű, a fogak természetes szépségét megtartani, ha helyesen ápoljuk őket. Használjon reggel és este Chlorodont-fogkrémet száraz fogkeféen. A csunyaszinű foglerakodások eltűnnek, s a fogak a legszebb elefántcsontfényben pompáznak. Szép fehér fogak a nevető szájában nagy vonzóerővel bírnak. Mindenütt kapható. — Belföldi gyártmány.

Fehér fogak: Chlorodont

Az amerikai bankár kalandos utazása véget ért

Insull bankárt letartóztatták a török hatóságok és kiadják Amerikának

A bankár vallomása — Az izgalmak annyira megviselték a sikkasztó bankárt, hogy kórházba kellett szállítani

Konstantinápolyból jelentik: Insull bankár, akit egész Amerika rendőrsége üldözött, vasárnap Konstantinápolyban partira szállott.

ahol a hatóságok letartóztatták.

A bankár kíséretében egész sereg hivatalnok volt, akiket családjaikkal együtt felvett a hajóra. Az amerikai kormány rendelkezése Insullt a rendőrségre vitték. Hétfőn reggel kezdték meg a bankár kihallgatását.

— Insull bankár vagyok, — mondotta, — az egyesültállamokbeli Insull-intézetek elnöki igazgatója. Ennek az intézetnek 42 fiókja van az Egyesült-Államok területén. Angliában születtem és az utóbbi napokig amerikai állampolgár voltam, de most már görög állampolgár vagyok, Amerikai állampolgárságomról lemondtam, görög állampolgárságot nyertem és görög utlevéllel érkeztem ide. Így tehát az Egyesült-Államok nem kérhetik jogszerűen kiadatásomat.

A vallomásról a bizottság jegyzőkönyvet vett fel, amelyhez csatolta az összes igazoló iratokat is, valamint a bankár görög utlevelét

rántja. Ha azonban a gályák a mórok blokádja folytán május 31-ig nem mutatkoznak, a vezérigazgatónak joga van J. D. Winnipeg professzorral, a Yale-University jelenlegi dékánjával egy font húst Antonio testéből kioperáltatni. Merthogy Jessicát is egy ilyen aljas nobile csábított el a talmudtól. A San Marco és Lido girlsoportok hatalmas táncszámai támasztják alá a kis hamis Jessica belépőjét, aki Lorenzoval egészen önálló nagy táncszámot kreál, Shylock vezérigazgató nem kis bosszúságára. Portia és a két herceg viszont jóakarattal lépnek.

Harmadik felvonás. A gazdasági viszonyok egyre rosszabbodnak, gályáknak nyoma sincs, az antiszemitizmus terjed. Az orosz dumping következtében egyre több nobile folyomodik a Shylock and Company cég hiteléhez, a helyzet feszült, a terminusok lejáratához közelednek, a font husok esedékesek a közeljövőben, Winnipeg professzor már sterilizálja magát. A Laguna girlök hatalmas táncszáma és a Condottieri boyok szenzációs slágere sem menti a helyzetet, ekkor Portia leteszi a jogtudományi doktorátust és megtalálja a kivételt. Ha a kivágott husok egymilliomod mikronnal többet tesznek ki egy fontnál, a Shylock and Company cég szándékos emberölésért fog felelni a doge vészbírósa előtt. Az antiszemita kilengések pedig haladéktalanul megkezdődnek a nobilek vezetése alatt. Shylock kénytelen belátni, hogy mindennek az orosz dumping az oka, áldását adja Jessicára és Lorenzora, a girlök és boyok lendületes tánc attrakciói mindenkit egymás karjába kergetnek, Portia pedig nagy befejezőtriót énekel a két herceggel az egy font husoskáról, amelyet immár senkisé is mer kivágni. Fügöny.

4.

Régi megállapítás, hogy a fenségest a nevéstől egy hajszál választja el csupán. A veleneci kalmár az emberi szenvedélyek mélységeinek fenséges formákba csendülése. A Shakespeare-rájongók méltán háborodnak majd fel azon a komikumhajszálon, mellyel a mű örök szépségeit az operettsárba rántották a magasságokból. De én gyakran elnéztem a pocsolókat tavaszi verőfényben. Milyen tisztán tükrözik is az eget, fenséges kékiével, magasságos felhőivel.

és telefonon jelentette a kihallgatás eredményét Ankarába. A délutáni órákban már meg is érkezett az amerikai kormány válasza, amelyben elrendeli, hogy

Insull bankárt adják ki az amerikai hatóságoknak,

további rendelkezésig azonban tartsák szigorú őrizet alatt, úgy őt, mint kíséretét, valamint a bankár által áthozott tetemes értékeket is.

Az amerikai bankár kalandos utazása ezek után véget ért és rövidesen likvidálásra kerül az ügy európai része. Az istambuli amerikai követ ma táviratban közölte a washingtoni külügyi hivattal, hogy a török kormány Insullt az amerikai hatóságok rendelkezésére bocsátotta. Egyébként Insullt a legutóbbi napok izgalmi annyira megviselték, hogy régi keletű szivbaja kiújult és ezért ma kórházba kellett őt szállítani.

Érdekes megemlíteni, hogy Insull bankár esetével kapcsolatban az egyik bucuresti-i lap sikerült áprilisi tréfát csinált. A lap ugyanis első oldalas riportban számolt be arról, hogy a bankár Bucuresztibe érkezett, levélben üd-

vözli a főváros lakosságát és köszönetét fejezi ki, hogy Románia ily szívélyesen fogadta. A riport keretében a lap facsimilében közölte a levelet és egy jól sikerült fényképet is bemutatott olvasóinak a bankár „bucuresti-i tartózkodásáról”. A cikk szenzációja az volt, hogy Insull bankár fele vagyonát a főváros szegényeinek ajánlja fel hálaképpen a fogadtatásért. A tréfát több újság komolyan vette és szenzációképpen közölte a bucuresti-i lap tudósítását.

Három liberális, két nemzeti-paraszt-párti és egy cuzista képviselőt

hoztak az időszaki választások a parlamentbe

Bucurestiből jelentik: A tegnapi megtartott időközi választások során, Ilfov-megyében Bratianu Dinu győzött 35.198 szavazattal, dr. Lupu 18.159 szavazatával szemben. A konzervatív párt jelöltje 1788 szavazatot kapott. A fővárosban a választás ugyancsak Bratianu Dinu győzelmével végződött. Arges-megyében is liberális győzelmet hozott a választás. Itt Motarut választották meg nagy szavazattöbbséggel. Caras-megyében a nemzeti-parasztpárt győzött, ahol Mironescut választották meg. Hotin-megyében ugyancsak a nemzeti-parasztpárt vitte el a mandátumot, amelyet Pantelimon kap meg. Hunedoara-megyében Teodorescu par- és kereskedelemügyi miniszter került ki győztesen, míg Soroca-megye cuzista képviselőt választott Moroianu személyében.

MÉG
hangos film
annyi szépet nem
produkált,
mint a

Dalolavágó!

Európát lázba hozta

Joseph Schmiedt

gyönyörű éneke
Szöke Szakáll aranyos humorja
Lillian Dietz szépsége.

Jön CORSO!

Védőbeszéd a sinaiai pör tárgyalásán

„El kell hogy tűnjenek végre azok a félreértések, amelyek az ország lakosai között fennállanak”

Bucurestiből jelentik: A sinaiai gyilkosság tárgyalásán ma Parascu Felicia védő szólt fel. Beszédében elmondotta, hogy Constantinescut jól ismerte. Az iránta érzett barátságból vállalta a védelmet, de a mai generáció nőjének nevében is beszél. Ezután a vasgárda feloszlásának körülményeivel foglalkozott, majd pedig kijelentette, hogy Constantinescut rendszerető embernek ismerte, Belimache még gyerekkorban, Caranica pedig a macedon-kérdés körül kifejtett tevékenységével érdemeket szerzett magának. Lisetta Gheorghiu védő Virgil Ionescu mérnökről beszél, akiről azt mondja, hogy békeszerető ember. Solomonescu védő azzal a megállapítással kezdi beszédét, hogy úgy fogja védeni a vasgárdistákat, mintha zsidókat védene.

— Lehet, hogy azt fogják mondani egyesek — folytatta beszédét a védő — hogy antiszemita vagyok, pedig nem vagyok az. Is-

mertem jó román zsidókat is. Ezek közé tartozott egy Smilovici nevű hadirokkant, aki a világháborúban fél karját elvesztette és úgy harcolt, mint egy hős. El kell hogy tűnjenek végre azok a félreértések, amelyek az ország lakosai között fennállanak.

Ezután a diákmozgalmak hátterét analizálja. 30—40 évre visszamenőleg. Az enyhítő körülmények figyelembevételét kéri és azt hangsúlyozza, hogy a vádlottak nemzeti felbuzdulásukban követték el tettüket.

CORSO-mozgó! Ma utoljára!

Lei 10—15—20—

Manci és babája!

Ujszerű operett.
BÁRSONY RÓZSI, GEORG ALEXANDER
HILDE HILDEBRAND, WOLF ALBACH RETTY
OSCAR SIMA, OSCAR SZABO

Világmarkájú **W. K. C.** Waffonfabrik, Pat-Solingeni **ria, Brennabor,** Wanderer kerékpárok, alkatrészek, külső-belső gummik legjobb minőségben, legolcsóbban

Veres László
műszerésznél 1195
Bul. Reg. Ferdinand és A. Muresianu sarok

Pontos hivatalos adatok * az 1933-34. évi egyenes és közvetett adók behajtásáról

Az átlagos eredmény 83 százalék

Lapunk vasárnapi számában közöltük, hogy az aradi behajtási pénzügyigazgatóságon úgy szólván éjjel-nappal folyik az 1933-34. évi zárlati munka, amelynek mostanig csupán egy része készült el. *Ez az egyenes- és közvetett adóbevételekről szól, amelyeknek adatait alább közöljük:* Az aradi első adókerületben a kivetett adók 94 százaléka folyt be. Az 1933-34. évre kivetett egyenesadó 17 millió 684 ezer lej volt, amelyből 16 millió 690 ezer lej folyt be. A második kerületben az előirányzat 18 millió 445 ezer lej, amelyre 14 és fél millió lejt inkasszáltak (80 százalék), a harmadik kerületben a kivetés 7 millió 830 ezer lej, a behajtás 7 millió 205 ezer lej (92 százalék). A pénzügyigazgatóság területén a most lezárt adóévre 81 millió 756 ezer lejt irányoztak elő, amelyre 63 millió 737 ezer lej folyt be (78 százalék). *A fenti összegekhez még hozzátartozik 13 millió 890 ezer lej, amely nem szerepelt az előirányzatban és ezzel a behajtás átlag 83 százalékot tüntet fel.* Természetesen az aradi adókerületekben nemcsak a legutóbbi évben előirányzott adókra, hanem az előző évekről visszamaradt hátralékokra is történtek jelentékeny behajtások, amelyek a fenti kimutatásban nem szerepelnek. Aradmegyében a rovinei adóhivatal érte el a legmagasabb behajtási százalékot: 76 percentet, Aradulnouban 74, Sirian 74, Radnán 72 százalék folyt be, a többi adóhivatalok területén ennél alacsonyabb, a legkisebb pedig (49 százalék) Halmagiuban került behajtásra. *Közvetett adókból — az előirányzott összegekhez — befolyt az I. kerületben 9 millió 300 ezer lej, a II-ban ugyanannyi, a III-ban 17 és félmillió lej. Aradon és a vármegyében ebből az adónemből 63 millió 600 ezer lejt inkasszáltak.*

A husvéti ujságíró-művészet nagy sikere

Arad legtehetségesebb műkedvelő-művészei a színpadon — Zsútot hűzak nézték végig az előadást

A husvéti ünnepek színházi eseményét az a nagy érdeklődés és hangos siker jegyében lezajlott művészet képezte, amelyet az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Ujságírószervezet aradi csoportja rendezett meg a Városi Színházban. Az ünnep mindkét estéjén nagyszámu és lelkes publikum töltötte meg a színház nézőterét, hogy végignézzék az aradi kisebbségi ujságírók művésztjét, amelynek minden száma valóban művészi nivón állott és üdítő szórakozást jelentett a közönség részére. Az ujságírószervezet amikor összeállította változatos, gördülékeny és szórakoztató művésztjének műsorát, a közönségnek stílusosakat akart nyújtani. Valóban, a műsor nemcsak élvezetes, szórakoztató, hanem stílusos is volt, olyan volt, mint egy meglevenedett ujság, amelyben a publikum egyaránt megtalálta a szellemes, csevegő irodalmat, az ének- és tánc-művészetet, a zenét, sportot és költészetet, sőt divattudósítást is, tehát mindent, ami érdekelte.

A művészt programját *Pintér Lajos* szellemes és aktuális tréfákból, adomákból ötletesen összeállított konferánza vezette be. *Boros Frigyes* és *Wenczel Gusztáv* következtek, akik a népszerű *Hacsek* és *Sajó-tréfák* egyikét állandó kacagás és tetszésnyilvánítások közepette adták elő. Sikeresük olyan nagy volt, hogy még egy tréfával meg kellett toldaniok a programot.

A publikum kitüntető tapsviharral fogadta *Eggy Ghyssa*, a kitűnő táncpedagóga és táncművésznő három elragadóan kedves, tehetséges kis fanitványának táncszámát, melyet a kis akrobata-művésznőknek meg kellett ismételniök. *Iovita Titu*, *Wiener Lya* és *Weitzen Éva* szívből fakadó, nagy sikert arattak. A zongoránál *Czégka Baba*, a rutinizott kísérő ült.

Az előadás egyik fő vonzereje *Solyomásán Magda*, a széphanu, nagytehetségű fiatal primadonna szereplése volt. Ez az üde, bájos és megjelenésével is vonzó fiatal művésznő olyan csengő, iskolázott hanggal és annyi elragadó temperamentummal rendelkezik, hogy bármely színpadon metropolisokban is megállja a helyét. *Operaáriát* énekelt igazán szép színezéssel és tökéletes előadással a közönség hálás, elismerő tapsai közepette. Nagy sikert aratott a legújabb operettek slágerszámaival is, amelyeket briliáns előadói modorában énekelt el s valósággal magával ragadta a közönséget. A zongoránál *Fenyőné-Molnár Erzs* foglalt helyet, ez a tehetséges fiatal mű-

vészasszony, aki jelentékenyen hozzájárult zongorakíséretével *Solyomásán Magda* sikeréhez. Mindketten sok-sok tapsot és virágot kaptak.

Külön élményt jelentett az SGA országos hírű, kitűnő tornászcsapatának fellépte. A „repülő tornászok” gyönyörűen kidolgozott, bravuros és akrobata-mutatvány számba menő korlát-gyakorlatokkal bilincseltek le a közönséget. *Strifler Ferenc* kiváló tornatanár csapatvezető irányítása mellett a következő tornászok vonultak fel: *Barbath János*, *Bartos István*, *Eberlein József*, *Gábris Andor*, *Farkas András*, *Matusik József*, *Lipták Péter*, *Szombathy Imre* és *Winkler Miksa*, akik valamennyien elismerő dicséretet érdemelnek teljesítményükért.

A *Pataki* mozgásművészeti iskola művész táncscsoportja teljesen modern, újszerű beállítású és frappáns hatású számmal szerepelt a műsoron. A „*Bár 1934-ben*” című táncparodia groteszk pantomimnek is megfelel és megkapóan reprezentálja azt a mozdulatművészetet, amely a nyugati metropolisok közönségét tökéletesen meghódította. A táncpantomim központja és lüktető, mozgást dikáló vezére a kecses, bájos és rendkívül tehetséges *Berger Lussinka* volt, akinek minden mozdulatában ott él a tánc művésze, rajongó szerete. Ugy a nagyvilági nő, mint a mulatni vágó ifjú figurájában elragadó volt. Múltó táncpartnerrel azonban a többiek is: a kis *Trimitioni Felicia* groteszk humorával, a kedves *Zsigmond Márta* kiforrott, kecses mozdulataival, *Bornstein Márta*, *Taranu Mimi* és *Gróf Éva*, akik valamennyien kiborbanó sikert arattak táncadásukkal. A zongoránál *Weisz Tibor*, a kitűnő jazz-zongoraművész brilirozott.

Sikere volt a divatrevünek is, amelyben a *Radó-konfekció*, a *Lyon* divatruház, *Deutsch Szigfried* cipőruház cég mutatták be tavaszi kollekciójukat. Atűtő siker aratott a revüt megelőző ragyogó konferasz, amelyet *Bérczi György* hírlapíró, az *Aradi Közlöny* fiatal munkatársa adott elő. *Bérczi György* kivételes karikírózó képességét mutatta be, amikor *Fekete Tivadar* alakjában lépett a színpadra. A nézőtérben *Bérczi* konferánza alatt elementáris erővel zugott fel az őszinte, szívből fakadó kacagás és az azt követő tapsvihár.

A program utolsó s egyben kiemelkedő száma a *Robgabo-duo* bemutatkozása volt. Párisi sikerek avatták ezt a két tehetséges, nagyszerű fiút igazi művésszé s amióta hazajuttek, külföldi tartózkodásuk után az aradi közönségnek nem volt még alkalmuk arra, hogy gyönyörködhessen az *Aufricht*-fiúvek művészi, elragadó játékában. Éppen ezért fokozott érdeklődéssel tekintett a művészt publikuma a *Robgabo-duo* száma elé s ez az érdeklődés tökéletes kielégülést nyert. Amit ez a két pajzán, ördögös művészyerek produkál, az valóban fővárosi színpadok levegőjét hozta az aradi színház pódiumára. Csavargóruhában, hatalmas verklit tolvá perdültek be a színpadra az *Aufricht*-fiúk. *Chaplini* mozdulatokkal, *grocki* mosollyal s azzal a fölényes könnyedséggel, ami igazi művészeket jellemel csupán, adtak elő boszorkányos ügyességgel zongorakettősüket, hegedversenyüket és flexatonon, jazz-dobon s mindenféle újszerű hangszereken játszottak bámulatos módon. A közönség nem győzte tapsolni, ünnepelni a két kivételes tehetséggel megáldott kis művészt, akik szívesen adtak ráadást a hálás publikumnak.

Az emlékezetes sikerű művészt keretében dr. *Ungár Imre* mint karmester fejtett ki elismerésméltó, szép tevékenységet. Az ujságírók husvét művésztje sokáig feledhetetlen, szép élménye marad Arad közönségének. Cs. P.

Tavaszi újdonságok megérkeztek!

Elegáns női felöltők, modellruhák, gyermek-trenchcoatok

RADÓ DIVATÁRUHÁZBAN

Izlésben, minőségben, árakban utólérhetetlen! 1108

Öt új törvény lépett életbe április elsején

Megérkezett az aradi pénzügyigazgatóságra a bélyeg- és illetéktörvény módosításáról szóló miniszteri rendelet

A Monitorul Oficial (Hivatalos Lap) április 1-én megjelent 78. számában az alábbi törvények láttak napvilágot: A bélyeg- és illetéktörvény módosításáról, az egyenesadók néhány szákaszának egységesítéséről és a globálisadó eltörléséről, a forgalmi- és luxusadóról, a kulturfilmek használatáról és az állami hivatalok egymásközötti speciális követeléseinek likvidálásáról szóló törvények, amelyek 1934. április 1-én már életbe is léptek.

Az aradi pénzügyigazgatóság egyébként kedden nyolcoidalas pénzügyminiszteri leira-

tot kapott, amely a bélyeg- és illetéktörvény végrehajtási utasítását tartalmazza, mert a módosított törvény szövege rendkívül komplikált és sok újítást tartalmaz. A pénzügyigazgatóság illetékgyosztálya már megkezdte a miniszteri utasítás tanulmányozását, hogy a törvény alkalmazásában semmi fennakadás ne legyen. *Tudvalevőleg az új illeték- és bélyegtörvény leszallítja az összes városi és falusi ingatlanok átírási illetékét és a bélyegilletékeket is csökkenti.* A törvény ismertetésére legközelebb visszatérünk.

Aradiak PESTEN a

METROPOLBA szállnak

VII., Rákóczi-ut 58.

308

160 szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefon, rádió, központi fűtés és esengőt pótló elektromos fénnyelzősekkel. Patinásnirű kiváló konyha. Valódi erdélyi különlegességek. A Sörösőben a rádióból közismert *Pertis Pali* és oig anyzenekara muzsikál. A gyönyörű új télikertben táncos vacsorák, *Pityo* jazz-band. Modern kávéház, 6 telefonfülkével.

Szobák P. 4.—tól.

Teljes penzió P. 9.—tól.

Teljesen megbízható

fordításokat

csak hiteles fordító készíthet!

Keresse fel irataival

1881

T. SELEGIAN tanár, törvénytészki hites tolmács és fordító Irodáját

a Kereskedelmi Iskola épületében (Kulturpalota mellett) földsz. nt, balra első ajtó. Hivatalos órák: d. e. 11—1, d. u. 5—7 óráig.

Dr. Pacha püspök támogatja a magyarság akcióját az aradi leánygimnázium liceummá való fejlesztése érdekében

**A megyéspüspök Aradon töltötte a húsvéti ünnepeket
-- Küldöttségek a püspöknél --**

Arad róm. kath. társadalmának húsvéti eseménye dr. Pacha Ágoston megyéspüspök látogatása és itt tartózkodása volt. Húsvéti számunkban megírtuk, hogy dr. Pacha megyéspüspök szombaton délután érkezett Aradra és ő vezette a nagyszombati feltámadási körmenetet, amelyben tízezerre menő tömeg vett részt. Vasárnap a püspök már a hajnali órákban a Minorita-templomban gyóntatott. Hat órától hét óráig gyóntatta a püspök híveit, majd ő pontifikálta a 10 órai nagymisét teljes papi segédlettel. Dr. Pacha Ágoston a nagymise keretében szeretetteljes szavakból összefűzött, nemes, szép gondolatokkal felépített beszédet intézett a hívekhez, akiknek tömege zsoldásig megtöltötte a minoriták templomát.

A nagymise után dr. Pacha püspök a Minoritarendház püspöki lakosztályában küldöttségek látogatását fogadta. Az aradi római katolikus leánygimnázium ismeretes ügyében népes, mintegy 40—50 tagból álló küldöttség kereste fel a megyéspüspököt dr. Széll Lajos egyházközségi előjárósági tag vezetésével. A küldöttség tagjai között ott voltak: Boros Iván egyházközségi titkár, dr. Parecz Béla előjáró, Alföldy Pál, dr. Borsos Béla és a katolikus leánygimnázium akciójának vezetésével megbízott Hentschel István és Buchwald Ödön. Rajtuk kívül a katolikus társadalom több vezető embere, az egyházközség és a Katolikus Kör tagjai nagy számban vettek részt a küldöttségben.

Dr. Széll Lajos előadta annak az akciónak ügyét, amelyet a katolikus leánygimnázium továbbfejlesztése érdekében a magyar szülők indítottak s amelynek célja az, hogy ne engedjék leépíteni a magyar párhuzamos osztályokat a német tagozat felállítására érdekében. Hatásos beszéd keretében ismertette a püspökkel azt a hangulatot, amely a magyar szülők körében uralkodik és átnyújtotta azt a memorandumot, amelynek másolatát elküldötték a Notre Dame iskolánővérek tartományi főnöknőjének Timisoarara. Kérte a püspököt, hogy vegye pártfogásába ügyüket és ne engedje a magyar tagozatot leépíteni, inkább a gimnázium liceummá való fejlesztését szorgalmazza.

Dr. Pacha püspök szívélyes szavakkal válaszolt a küldöttségnek és kijelentette, hogy amennyiben rajta áll, pártfogója lesz az ügynek, azonban tudomása szerint az iskola kérdésének elintézése kizárólag a Miasszonyunkról nevezett iskolánővérek tartományi főnökségének hatáskörébe tartozik. A püspök a maga részéről természetesen az iskola fejlesztésének híve és oda fog hatni, hogy ne leépítés, inkább fejlesztés elve érvényesüljön a katolikus leánygimnáziumban éppen úgy, mint minden más katolikus iskolában. Jóindulattal karolja fel a magyarságnak ezt a szívügyét és illetékes fórumoknál minden tőle telhetőt elkövet, hogy a magyarság kívánságát lehetőleg érvényre juttassa.

A küldöttség távozása után a német ajku hívek, illetőleg a Deutscher Kulturverein vezetősége kereste fel dr. Pacha Ágostont dr. Krepil János

vezetésével. A német küldöttség húsvét szent ünnepe alkalmából az Aradon tartózkodó megyéspüspöknél tisztelegő látogatást tett és dr. Krepil a német kulturregylet nevében üdvözölte a püspököt és elmondotta a főpásztor előtt, hogy az aradi németesség békében akar élni s kulturáját akarja ápolni, amivel nem törekszik senkinek kárt okozni. A küldöttség tagjai: Dr. Reichel József, dr. Tilger Mátyás, Angele Jenő, Kühn János, Satorius Jakab (a Mosóczy-telepi hívek részéről) és Philippi N. (a ségai németajku hívek nevében) voltak. A püspök néhány szeretetteljes szóval válaszolt az üdvözlésre, majd a küldöttség eltávozott.

A küldöttségek távozása után dr. Pacha püspök látogatást tett dr. Comsa Gergely görög keleti és Frint Lajos evangélikus püspököknél, akiket üdvözölt Húsvét ünnepe alkalmából. A tisztelegő látogatásra dr. Lakatos Ottó plébános kísérte el a püspököt. Dr. Pacha Ágoston ebédjét a Minorita-rendházban költötte el a papság körében,

majd délután 4 órakor Nemetperegére utazott, ahol egy fiatal papot: Hampel Károlyt szentelte fel az egyház szolgálatára. Dr. Pacha püspök a papszentelés után visszatért rezidenciájába Timisoarara.

Házkutatást tartott a Monopol az aradvárosi gázüzemeknél

Névtelen feljelentés monopolkihágással vádolta meg a város egyik közüzemét -- Egy gázpisztoly volt a házkutatás minden „eredménye“

Politikai labdajáték készül a városi közüzemek körül

Váratlan izgalomban volt része kedden délelőtt folyamán az aradvárosi gázüzemek vezetőségének. A reggeli órákban ugyanis rendőri kísérettel egy bizottság jelent meg a gázüzemek irodáiban és felmutatva igazoló írásait, valamint törvényes meghatalmazásait, közölték az inspekciónak a tisztviselővel, hogy az aradi monopolfőnökség rendeletére házkutatást kell tartaniok az üzemenél, mert egy feljelentés szerint, amelyet az aradvárosi gázgyár ellen tettek a monopolfőnökségnél, az üzemen számos öngyújtó-készülék van használatban.

azonfelül kovaköveket is használnak, amelyek használatát ugyancsak szigorúan bünteti a monopol.

A bizottság igazoló-íratának áttekintése után a gázüzem hivatalnokai előékenyen tették lehetővé, hogy a monopolfőnökség hivatalnokai rendületüknek megfelelő módon járjanak el. A hivatalnokok tüzetes házkutatást tartották mindenik helyiségben, főleg kovakövek és öngyújtó-készülékek után kutatva. Mint ismeretes, a Monopol minden lebelvegezetlen öngyújtó-készülék után 5000 lej pénzbírságot ró ki, azonfelül, hogy a készülékeket elkobozza. Külön szigorú bírság alá esnek azok, akik kovakövet használnak. Éppen ezért érthető izgalmat keltett, amidőn

a házkutatók az egyik üzemi helyiségben diadallal fedeztek fel egy ócska gázpisztolyt, amely — mint ismeretes — valóban kovakőre jár

és alapjában véve ugy működik, mint egy öngyújtó-készülék, amennyiben a pisztoly végén alkalmazott kovakő a ravasz meghúzása után egy érdes fémfelülettel jön érintkezésbe, miáltal szikra pattan ki a „pisztoly“ végén. A gázpisztolyt gyakori esetekben használják minden gázüzemben, mert általa meg lehet állapítani, hogy van-e valahol lappangó gáz, egyébként is a szerkezet egyszerűen nélkülözhetetlen tartozéka minden egyes gázüzemnek.

A monopol-tisztviselők a gázpisztolyt hadiszákmánynak tekintve, azonnal elkobozták, a hozzátartozó kovakövekkel egyetemben. Együttal hivatalos jegyzőkönyvet is vettek fel az esetről, leszögezve, hogy a városi gázüzemnél tiltott öngyújtó használatára bukkantak. Ezzel szemben a gázüzemi tisztviselők teljes alaposan igyekeztek megmagyarázni, hogy a gázpisztoly nélkülözhetetlen és szükséges kelléke a gázüzemnek.

tehát felesleges okvetetlenkedésnek tekintik a monopol részéről tapasztalt tulbuzgóságot, a mikor egy rendesen működő városi közüzemet illetnek a monopolkihágás pénzügyi következményekkel járó vádjával. A szakszerű magyarázatok ellenére is azonban a jegyzőkönyv elkészült s azt a lefoglalt „bűnjelkekkel“ egyetemben a monopolágensek magukkal vitték.

Az Aradi Közlöny munkatársa a gázüzemnél történt házkutatással kapcsolatosan felkereste Ursu János dr. interimár-bizottsági elnököt.

Central-Mozgó: Ma utoljára: KAIRÓI KALAND. Nagyszerű, szellemes, zenés vígjáték. Főszerepekben: Renato Müller, Willy Fritsch, Léopoldine Konstantin, Gustav Waldau. Kiegészítő műsor: A legjobb Paramount-híradó és „Micky Maus a kóversenyen“.

Select-Mozgó: Még csak ma. Clive Brook kitűnő, izgalmas detektív-filmje: SHERLOCK HOLMES UTOLSÓ KALANDJA. Kiegészítő műsor: A legirisebb Eclair-híradó és a hawaii vokálnegyves. Csütörtök, péntek és szombaton nincs előadás!

Egyike a legjobb filmeknek, amelyet még maga LUBITSCH is valaha alkotott, a

Hárman egy asszonyért

e. ragyogóan mulattató vígjáték.

Miriam Hopkins,
Gary Cooper,
Fredric March,
Edward Everett Horton

a főszerepekben.

CENTRAL-mozgó! Jön! Jön!

Nagy Kató sohasem volt kedvesebb,
Nagy Kató sohasem volt közvetlenebb,
Nagy Kató sohasem volt elragadóbb,
Nagy Kató sohasem volt asszonyibb,
mint a

Csak téged akarlak!

eimű zenés és énekes vígjátékban.

Partnere: Karl Ludwig Diehl.

Jön! Jön! SELECT-mozgó!

A. Sámson uriszabóságában Az ujonnan beérkezett tavaszi és nyári divatszövetekből ruhák a legszebb kivitelben készülnek.

Arad, Str. Alexandri, Központi szálloda épület Szabásban a legújabb vonalak! Mérsékelt árak!

köt, akinek már pontos információi voltak a történekről. Ursu dr. munkatársunkkal az ügyre vonatkozólag a következőket közölte:

— A gázüzemnél tartott házkutatás névtelen feljelentésre történt és „eredménye”, a gázpisztoly lefoglalása, ennek a feljelentésnek következménye volt. Tekintettel arra, hogy a monopolágensek jegyzőkönyvet készítettek a történekről, meg kell várnunk a hivatalos eljárást, amelynek során minden bizonnyal sikerülni fog bebizonyítanunk az emelt monopolkihágási vád alaptalanságát.

A fentvázolt eseménnyel kapcsolatosan számosan vannak, akiknek feltűnt, hogy az utóbbi hetekben

milyen furcsa rágalomhadjárat folyik névtelen feljelentők és denunciánsok részéről az egyes városi közüzemek ellen.

Csak a napokban hangzott el a bucaresti Kamarában is egy interpelláció, amely meglepő tájékoztatás alapján, rosszindulatú beállításoknak beugorva azt állította, hogy az aradvárosi autobusz-üzemeknél csak kisebbeségi alkalmazottak nyertek elhelyezést, ugyanakkor, amidőn a többségi elem munka nélkül áll Aradváros területén. Az aradiak jól tudják, hogy

ez a beállítás szimpla misztifikáció,

Ugyanez a denunciálási divat eredményezte a városi gépiüzemknél lefolyt monopolkihágási házkutatást is.

Nem lehet kétséges, hogy amint egyáltalán nem kívánatos a politikai szempontok széleskörű alkalmazása a városi kommercialis üzemek keretei között, hiszen ezeket az üzemeket főleg a kisebbeségi lakosság zsebéből nyerik, addig az sem szolgálhatja a közüzemek javát, ha különféle denunciánsok szabad vadászterületévé válnak. Aradváros új vezetőségére mindenesetre annyi feladat vár, hogy a városi üzemek zavartalanítását továbbra is biztosítsa és a kommercialis szempontok legfőbb és kizárólagos szemmel tartásával legyen igénybe minden eszközt arra, hogy ezek az üzemek, amelyek a városi közvagyon képezik, ne válhassanak a politikai intrikák jártékgyaivá.

Levelet irt a körözött rablógyilkos a vizsgálóbíróhoz

Levelében elmondja a dús gazdag angol özvegy gyilkosa, hogyan ölte meg áldozatát — A cannesi véres rejtély

Párisból jelentik: Körülbelül három hónappal ezelőtt történt, hogy Cannesban rejtélyes körülmények között meggyilkoltak egy Huntné nevű dús gazdag angol asszonyt. Huntné, aki már nem volt fiatal, Cannesban villát bérelt, járadékokból élt és sokat forgolódott a nemzetközi társaságokban. Arról is nevezetes volt, hogy szenvedélyesen festegetett és napközben gyakran lehetett látni a vidék valamelyik festőibb pontján, ahol felállította festőállványát és nagy igyekezettel iparkodott megörökíteni a táj szépségeit.

Huntnét egy reggel meggyilkolva találták első emeleti szobájában. Az ajtó belülről kulccsal volt bezárva, az ablak tárva-nyitva állott és kívülről egy létra támaszkodott a falhoz. A rendőrség a közönség lázas érdeklődése mellett indította meg a nyomozást, de az nem vezetett semmiféle eredményre. A véres bűneset már szinte feledésbe is merült, amikor a vizsgálóbíró néhány nappal ezelőtt Bordeaux-ból levelet kapott. A vizsgálóbíró meglepődve olvasta az irást.

— Vizsgálóbíró ur, — hangzott a levél, — én gyilkoltam meg Huntnét és az alábbiakban meg is magyarázom, miért, milyen körülmé-

nyek között követtem el a gyilkosságot...

A vizsgálóbíró izgatottan fordította meg a levelet, kereste az aláírást, de a levélíró, úgy látszik, jobbnak látta nevét és lakcímét elhallgatni.

Deután hat óra tájban érkeztem a villához, — folytatódott tovább a levél — az udvaron egy létrát találtam, nekítámasztottam a falhoz és bemásztam Huntné szobájába. Az ékszereit kerestem, de nem találtam. Ekkor elbújtam az ágy alá. Pár perccel később bejött a szobaleány, megvetette az ágat és távozott, anélkül, hogy észrevett volna. Nem sokkal utóbb megérkezett Huntné is. Mindjárt lefeküdt és elaludt. Most már kibújtam az ágy alól, az asztalra kirakott ékszereket gyorsan összeszedtem és úgy, ahogy jöttem, az ablakon keresztül távozni akartam, de közben feldöntöttem egy széket. Ebben a pillanatban Huntné felébredt. Odaugrottam hozzá, revolverem agyával a fejére sújtottam. Eközben elsült a revolver és a golyó a matracba furódott. A revolvért ekkor gyorsan eltettem és Huntnét pusztá kézzel fojtottam meg.

A vizsgálóbíró azonnal hozzálátott a levélben foglalt adatok ellenőrzéséhez, kiderült, hogy minden adat megfelel a valóságnak, tehát a levelet tényleg a gyilkos irta. A rendőrség most ismét lázasan kutat utána, de mindeztideig egy lépéssel sem jutott közelebb a véres rejtély megoldásához,

Tizenegy tagra növelték Aradváros interimár-bizottságát

Dr. Memete Demeter főorvost és dr. Petrilla János ügyvédet nevezték ki újabban Aradváros élére — Hivatalos eskütétel a megyei prefektus előtt

A kisebbségi keresztény egyházak husvét-ünnepe Aradváros vezetősége számára váratlanul husvét-i meglepetést hozott két újabb interimár-bizottsági tag személyében. Általában már előrelátható volt, hogy a városi közigazgatás vezetőségének újabb kinevezésével még foltozásra szorulnak, amennyiben az új interimár-bizottság április hó 3-ig mindössze kilenc tagot számlált, holott ismeretessé vált az Aradi Közlöny olvasói előtt, hogy az új törvény, amelyet a kormány a közeli napokban emeltetett törvényerőre, a megyeszékhelyen lévő városvezetőségek részére kimondottan tizenegy tagot ír elő.

Mindaddig a legteljesebb titok fedte a körülményeket, hogy miként s hogyan jutottak illetékes hatóságaink arra a megismerésre, hogy újabb két taggal kell pótolni a városvezetőséget. A kineve-

zés ténye mindenesetre még idején bekövetkezett és amint a belügyminiszterium jóváhagyó listája közli, a város végleges interimár-bizottságának névsora a következő:

1. Dr. Ursu János elnök. 2. Constantinescu Sándor alelnök. 3. Tatu János. 4. Dr. Parecz Béla. 5. Vigyázó László. 6. Dr. Vicas Gyula. 7. Dr. Czettel Lajos. 8. Dr. Petrilla János. 9. Dr. Memete Demeter. 10. Zabb István és 11. Stana Todor, mint tagok.

Az új interimár-bizottsági tagok kedden délután egy órakor dr. Groza János megyei prefektus kezébe letették hivatali esküjüket. Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök kijelentése szerint az új városvezetőség a görög keleti hivatalos husvét-ünnepek után lép aktivitásba.

Hitler kancellár nyilatkozik:

„Nem fogom magam diktaturának alávetni“

A birodalmi kancellár véleménye a leszerelésről

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi kancellárral csaknem egy órás beszélgetést folytatott Pachner P. Louis amerikai újságíró. A kancellár utalt arra, hogy meggyőződéses híve a személyes megbeszélésnek, annak a diplomáciának, amelynek tárgyalásaiban férfi áll férfivel szemben. Valamilyen idegen hatalom képviselője ha megbeszélést folytat vele, látni fogja, hogy ő teljes őszinteséggel mondja meg, hogy Németország mit hajlandó megtenni és követeléseivel sohasem ment többre, mint amennyire szüksége volt.

— Ha azt mondom — folytatta — hogy

300 ezer főnyi véderőre van szükségünk, akkor nem megyek bele abba, hogy 250 ezer főre csökkentsek. Semmiesetre sem fogom magam diktaturának alávetni. Ha egyszer meggyőződésem arról, hogy a nemzet számára bizonyos irányzat helyes, akkor kitartok mellette, bármilyen jöjjön is és azt, amit teszek, nyíltan cselekszem mindig. Nem fogom rászánni magam, hogy ki felé 150 ezer főnyi létszámot mondjak elégnék véderőnk számára és titokban még 150 ezret fejezzek fel.

Ezután a leszerelésről nyilatkozott a Kancellár és kijelentette, hogy nála senkisé is örül jobban, ha a világ már egyszer leszerel. Minden erőt a produktív célok szolgálatába állítanának, a munkanélkülieket ismét munkához juttatnák és azután az élet színvonalát emelnék. Mint felelős államférfi nem nyughatik bele abba, hogy Németország ki legyen téve annak a lehetőségnek, hogy bármely szomszédja megtámadhassa.

Az új lakbérleti törvény rendelkezései

Bucurestiből jelentik: A szenátus az elmúlt napokban megszavazta a lakbérleti törvényt. Ebben 1935. április 23-ikáig hosszabbítja meg a lakbérleti szerződéseket mindazon köztisztviselők vagy nyugdíjasok részére, akiknek évi jövedelmük nem haladja meg a 120 ezer lejt. A törvény értelmében a háztulajdonos köteles a törvény életbeléptetésétől számított 40 napon belül közölni az illetékes pénzügyigazgatósággal, mennyit kapott 1932—1933. években lakbérpótlás címén az államtól. Ha a háztulajdonos ezt elmulasztja, elveszti jogát az állami hozzájárulásra. Az állam április 1-e és június 30-ika között egyenlítő ki a ráeső részt. A lakók a törvény életbeléptetésétől számított egy hónapon belül 1934. október 26-ikára felmondhatják lakásukat. A kilakoltatási végzések 1934. október 26-ig nem hajthatók végre azoknál, akik eddig a törvény kedvezményét élvezték. Jelen törvény hatálya idején a kétszázalékos házbérlőjévedelmi adót félszázalékre redukálják. Kivételt képeznek itt az építkezési törvény kedvezményeiben részesített új épületek tulajdonosai. Azok a kereskedők és iparosok, akik öt éve működnek, szintén a meghosszabbítás kedvezményeiben részesülnek.

HIREK

Rádióleadó egy jachton

Londonból jelentik: Egész Angliában arról a csodás jachtról beszélnek, amely néhány nappal ezelőtt jelent meg az Ir partok mellett. A jacht egy amerikai milliomos luxushajója és valóban megérdemli, hogy szóbeszéd tárgya legyen, mert a maga nemében pompás. Mr. Briglen amerikai milliomos hajója ugyanis egy rádióleadó-állomás, amelyről utazásai alkalmával szenzációs műsorokat ad le az amerikai előfizetőinek. Valóságos csodájára járnak a jachtnak, csupán Mexikóban nem bántak keztyűs kézzel a milliomossal, mert néhány órával az odaérkezése után felkérték a hatóságok, hogy folytassa útját. A milliomos erre sértődött Anglia felé vette útját és most az Ir partok mellett kelt általános feltűnést.

Londonban pedig azon mulatnak, hogy az angol rádióleadókat mennyire zavarja a magánleadó. Sok esetben megtörténik, hogy az angol rádióban előadásra kerülő nagy drámák közepén egyszerre csak vidám jazz hangzik fel, amit az amerikai milliomos közvetít hajójáról. A másik speciálitása pedig az, hogy informálódik, melyik amerikai művész lép fel Londonban és a fellépés előtt jóval gramofonlemezen lejátsza az amerikai művészek számait. Ugy hírlik, hogy Mr. Briglen letelepedési engedélyt kért az angol hatóságoktól, mert az Ir partok mellől akar állandó rádióközvetítést bevezetni. Ezt az engedélyt azonban aligha fogja megkapni. Most az angol hatóságok a leadás ellen mit sem tehetnek, mert a tengeren mindenkinek joga van rádióleadót felállítani.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Gyengülő keleti szél, az éjjeli fagy kivált északon még változatlanul tart, változó felhőzet, esetleg csapadék, eső, vagy havasodó várható.

ITTA TAVASZ

Izléses szép **kerti butorok** legolesobbban
Nagyakaratáshoz prima **KEFÉK**
Krebs & Moskovitz-cégnél
Arad, uj Neuman-ház. 1147

— **Titulescu és Litvinov találkozása.** Kovnóból jelentik: Litván lapok szerint, Litvinov szovjet külügyi népbiztos a leszerelési értekezlet alkalmával Genfben találkozni fog Titulescu külügyminiszterrel, akivel megállapítja majd, hogy a kisantant milyen formában ismeri el a szovjetet.

— **Duca második temetése.** Bucurestiből jelentik: Duca holttestét — mint ismeretes — csak ideiglenesen temették el Bucurestiben. Május elején a meggyilkolt miniszterelnök földi maradványait a Ramnicul Valcea melletti Urseni községbe szállítják, ahol örök nyugalomra helyezik. A temetésen megjelenik az elhunyt fia is, aki a tokiói román követség tanácsosa.

— **Egy napig Aradon tartózkodott Gusti Demeter volt közoktatásügyi miniszter,** aki a Banat-Crisana kultúregyesület meghívására érkezett városunkba. Gusti ma délelőtt 11 órakor ünnepélyesen fogadták a Moise Nicoara liceum dísztermében, majd a volt közoktatásügyi miniszter direktívákat adott a kultúregyesület vezetőinek a további működésre vonatkozólag. Gusti Demeter ma délután négy órakor a gyorsal visszautazott a fővárosba.

— **A bolgár külügyminiszter Magyarországra készül.** Szófiából jelentik: Musanoff bolgár külügyminiszter a pravoszláv húsvéti ünnepek után Londonba és onnan Párizsba utazik, hogy tárgyalást folytasson a bolgár kölcsönök címlettulajdonosaival. Hír szerint a bolgár külügyminiszter fel fogja használni ezt az utját arra is, hogy viszonzozza Gömbös Gyula és Kánya Kálmán legutóbbi szófiái látogatását.

— **Nem hagyják jóvá Budapest költségvetését.** Budapestről jelentik: Délben érkezett a városháza a belügyminiszter leirata a magyar főváros 1934. évi költségvetése ügyében. A leirat nem hagyta jóvá a magyar főváros költségvetését. A leirat közli, hogy a költségvetés módosítására nézve csak később fog dönteni a kormány.

— **Kilépések a Bucuresti Jockey Klubból.** Bucurestiből jelentik: Grigore Filipescu, az „Epoca” főszerkesztője és Grigore Duca, az elhunyt miniszterelnök bátyja kérelmet adtak be a Jockey Klub vezetőségéhez, amelytől Cantacuzino-Graniceru tábornoknak a klubból való kizárását kérték. Tekintettel arra, hogy a vezetőség ezt a kérelmet nem teljesítette, mindketten kiléptek a Jockey Klubból.

— **Kötelező egyenruha a CFR-nél.** Bucurestiből jelentik: A CFR igazgatósága elhatározta, hogy május elsejétől kötelezővé teszi az összes alkalmazottai számára az egyenruhák viselését.

— **Súlyed laci egyik városrésze.** Iasiból jelentik: A csütörtöki földrengés következtében Iasi egyik városrészében a házak súlyedni kezdtek. Több házat ennek következtében ki kellett üríteni. A város bizottságot küldött ki a helyzet tanulmányozására és az óvintézkedések megtételére.

— **Katonai felhívás.** Bucurestiből jelentik: A hadügyminiszter felhívja azokat az ifjakat, akik a katonai szolgálat kötelezettségének még nem tettek eleget, hogy ügyük tisztázása végett az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál jelentkezzenek.

A mi sikerünk

A magyarság húsvét-ünnepén gazdag, színes és változatos tartalommal jelent meg a negyvenkilenc éves **ARADI KÖZLÖNY** ünnepi száma, hogy az ünnep két napjára hasábjain elvigye a magyar kultúra üzenetét az erdélyi családok otthonába. A köznapok gondterhelt világából a nagyvilág színes forgatagába, érdekesen változatos események közé vittük olvasóinkat, hogy derült, szórakozást és őszinte élvezetet szerezzünk valamennyiük számára. Az eredmény ezúttal is minket igazolt s az olvasóközönség, melyet annyi évtized kapcsolata fűz az **ARADI KÖZLÖNY**-höz, ezúttal is megerősítette hitünket, amelyet a betű varázshatalmába vetettünk. Az **ARADI KÖZLÖNY** húsvéti számának osztatlan sikere így olvasóközönségünk kultur-szeretetének sikere is, mert hiszen azt bizonyítja, hogy olvasótáborunk velünk együtt küzd és érez az erdélyi magyar kultúra méltó érvényesüléseért.

— **Eljegyzés.** Kremicsek Margitka és Calvasina Alajos jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Házasság.** Deutsch-Dóka Elza és Czitrom Sándor házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Eljárás Zelea Codreanu rejtőgetője ellen.** Bucurestiből jelentik: A hadbírósgazd eljárást indított Zavoianu ezredes ellen, aki Zelea Codreanu Graett lakásán rejtőgette. Az ügyben április 16-ra tüzték ki a tárgyalást a második hadtest bíróságánál.

MŰJÉG

Állandóan üzletek és háztartások részére hazhoz szállítva
Reusz Jéggyárban
Telefon 141. 1821

— **Futballisták tragédiája.** Belgrádból jelentik: Egy futbalcsapat Kragujevácból Topola felé tartott autóbusszon. Utközben az autóbussz felborult és a baleset következtében a sportegyesület elnöke meghalt, míg három futballista súlyosan megsebesült.

— **Halálozás.** Özvegy Vörös Józsefné szül. Gábor Anna rövid szenvedés után életének 71-ik évében hétfőn, f. hó 2-án meghalt. Temetése f. hó 4-én d. u. 3 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

— **Különös kettős öngyilkosság.** Bécsből jelentik: Egészen különös öngyilkosság történt ma délben az osztrák főváros Neukirchen nevű városrészében. Egy Beck nevű mechanikus motorkegypárjával, amelynek hátsó ülésén menyasszonya ült, teljes sebességgel nekirohant egy szembejövő autónak. A fiatal leány szörnyethalt, míg a fiatal embert koponyatorréssal, haldokolva vitték a kórházba. Az autóban ülőknek nem történt bajuk. Az öngyilkosok ruháiban levelet találtak, amelyben azt írták, hogy közös elhatározással mennek a halálba.

— **Különvonat jön Budapestre Aradra.** Budapestről jelentik: A „Magyarország” című budapesti lap április 22-én különvonatot indít az erdélyi városokba. Az egyik Oradea és Clujra megy, míg a másik vonat Arad—Timisoara irányában. A különvonatok egy hétig maradnak ezekben a városokban.

JURANIA TELEFON: 480.

MA, szerdán 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ órakor utoljára
Legolcsóbb helyárrakkal Lei 6, 8, 10, 15.

Pompéji végnapjai

Kolosszális filmcsoda a kereszténység óskorából,
A BENHUR testvérfilmje:

Korda Mária — Várkonyi Mihály

D. u. 3 órakor 6 leies átlaghelyárrakkal
közkivánatra

Mellékuca

IRBNE DUNNE JOHN BOLBS

Jön! Bölcsődal Jön!

— **Repülőkatasztrófa Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A milovici repülőtéren ma délelőtt egy katonai repülőgép lezuhant és a benne ülő vezető és egy megfigyelő szörnyethaltak.

— **Dr. Fischer Imre oradeai főorvos tragikus halála.** Oradea-Mareról jelentik: Tegnap váratlanul elhunyt dr. Fischer Imre, az oradeai Zsidó Kórház sebész-főorvosa. A főorvos Abbáziába készült utúlére és már megváltatta a vasuti jegyeket is. Abban a pillanatban, amikor szolgájától el akarta venni a vasuti jegyeket, összeesett. Megállapították, hogy szívizélhűdés okozta halálát. Fischer dr. halálhíre széles körben keltett részvétet.

— **Einstein amerikai állampolgár.** New-Yorkból jelentik: New-Yersey állam kormányzója felkérte Einstein Albertet, hogy arra való tekintettel, hogy német állampolgárságától megfosztották, kérje az amerikai állampolgárságot. Einstein professzor tudvalevőleg a princetown-i csillagvizsgáló intézetet vezeti, amely New-Yersey állam területén fekszik. A professzor eleget tett a felhívásnak és benyújtotta kérvényét. A kérvénynek természetesen helyt adtak és Einstein amerikai állampolgárnak nyilvánították. Az állampolgársági okirat átnyújtása alkalmával Einstein és feleségét nagy ünneplésben részesítették.

— **Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknek.** vérszegénység, sápadtság és lesoványodás esetében reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását.

— **Elhunyt Ineu földbirtokos.** Ineuról jelentik: Fekete Ignác földbirtokos 78 éves korában Ineuon elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor folyt le spontán megnyilvánuló részvét mellett. Az elhunytban dr. Fekete Rudolf ügyvéd, valamint Lengyel Mórné clujai városi főjegyző neje édesatyjukat gyászolják.

— **A semlaci kalapácsos gyilkos a vádtanács előtt.** Az aradi törvényszék vádtanácsa ma tárgyalta Korek Frigyes semlaci iparos vizsgálati fogságának ügyét. Korek — mint ismeretes — az elmúlt hónapban kalapáccsal agyonütötte háziaszszonyát, akivel a lakbér miatt veszett össze. A vádtanács harminc nappal meghosszabbította az aradmegyei kalapácsos gyilkos vizsgálati fogságát.

Visszajött a tél...

A barackiák egyik napról a másikra ezer virágbimbót bontottak, a cseresznyefák is felöltöttek tavaszi pompájukat és a napsugár olyan vetkőzötően, vértpezsdítően kacagott, táncolt, hogy bizvást remélhettük: véglegesen és visszavonhatatlanul itt a tavasz! Az ifju tavasz gyors hódítását azonban megirigyelte a szigorú, öreg tél, akít még nem üttek el végérvényesen az új uralkodó előfutárai: a meleg napsugarak... És ha néhány napra is, de visszatért az elűzött Télapó apró, szállingózó hópelyhekkel és csuf, hideg széllel köpenye alatt... Az elmúlt éjszaka folyamán csillogó-villogó hópíhek hullottak a földre s ma délelőtt is apró hópelyhek járták a levegőben virgoc tancukat... A pesszimisták felsóhajtottak: újra itt a Tél! De aki örülni tud az első napsugárnak, az bizvást reméli, hogy az öreg tél uralma most már nagyon rövid életű lesz és újra átveszi birodalmát a rügyfakasztó, virágbontó Tavasz!

— **Táncmulatság Chisineun.** Chisineuról jelentik: Nagyszerűen sikerült táncmulatságot rendezett húsvét vasárnapján az itteni Iparos Ifjak Egyesülete. A táncmulatság színhelye az Iparos-Othton nagyterme volt, amely zsufolásig megtelt mulatni vágyókkal és a kora reggeli órákig táncolt, mulatott együtt a vidámkedvű fiatalság.

— **Ma az alanti gyógyszerterek tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.

SZONDI: Str. Consistoriului.

WEISZ: Piata Avram Iancu.

— A csálai erdő mellett felakasztotta magát egy aggastyán. Vasárnap reggel jelentették az aradi rendőrségnek, hogy a csálai erdő mellett akasztott ember holttestére bukkantak. A rendőri bizottság megállapította, hogy az öngyilkos Dogmanov Ignác 75 éves aradi lakossal azonos. Semmiféle bucsulevelet nem hagyott hátra, családja Aradon él de nem tudják mire magyarázni az idős ember öngyilkosságát. Az ügyészseg intézkedésére Ionescu Sándor dr. törvényszéki orvos felboncolja a holttestét.

— Gyilkosság a húsvéti locsolkodás miatt, Szegedről jelentik: Húsvét hétfőjén egy locsolkodás során megdöbentő gyilkosság történt a szatymazi tanyákon. Főregi György gazdálkodó két leányánál locsolkodó legények jártak. Előbb Mészáros János egy barátja társaságában kopogtatott be Főregiékhez, majd néhány perc múlva Kopasz Ferenc gazdálkodó jelent meg több barátjával és illedelmesen megkérdezte, hogy szabad-e meglocsolni a leányokat. Mészáros János — aki előbb érkezett — azt felelte erre, hogy „neked nem szabad”, mire Kopasz Ferenc felkapta a sarokban levő vadászfegyvert és azzal főtette Mészáros, aki nyomban meghalt. A gyilkos tette után elmenekült, később azonban tanyáján megtalálták és letartóztatták.

Veszekedés négy taktus miatt

A „Sárga lilium” operett szerzője azzal vádolta a híres operettszerzőt: Ábrahám Pált, hogy Ábrahám a „Sárga lilium” valceréből négy taktust átvett legújabb operettjének nagy valcerébe. Ábrahám Pál most egy nyilatkozatot tett közzé, amelyben pontosan bebizonyítja, hogy az ő valcerje sokkal hamarabb kész volt, mint a „Sárga lilium” és így Krausz Mihálynak, a vádaskodó zeneszerzőnek annyira nincs igaza, hogy ő már megtette ellene plagizálás miatt a feljelentést is.

— Villámcsapás. Rómából jelentik: Salerno közelében villám csapott bele egy zárandokokkal telt vonathoz. Két ember meghalt és huszan megsebesültek.

— Házkutatás Windischgraetz hercegnőnél, kihallgatták a rendőrségen is a bécsi forradalom ügyében. Bécsből jelentik: Windischgraetz Erzsébet hercegnőt, Ferenc József császár unokáját, aki mióta elvált férjétől, Petznek Ferenc szociáldemokrata pártvezér felesége lett, ma megidéztek a rendőrségre. Itt közölték vele, hogy az a gyanu terheli, hogy résztvett a februári forradalom előkészítésében és megszervezésében. Petznek — mint ismeretes — ugyanezen vád miatt már letartóztatták. A hercegnő a legerélyesebben visszautasította a vádat és egyben kijelentette azt is, hogy Petznek ellen nem hajlandó vallomást tenni. Mialatt a rendőrségen kihallgatása folyt, lakásán házkutatást tartottak a detektívek, de ennek során semmi kompromittálót nem találtak, mire a hercegnőt elbocsátották a rendőrségről.

UJTŰZIFA ARAK:
1 öl két éves búkk Lei 440
100 kgr. fűrészelt Lei 34
CONCURENTA fatelepen
Calea Saguna 176-178. 1383

— Műsoros estély Ineun. Ineunól jelentik: Az ineui református nőszövetség a református egyházközösgé javára vasárnap este jól sikerült műsoros estélyt rendezett, amelynek keretében színe került három mulattató egyfelvonásos vigjáték. A konferanszié szerepét Kovács Eta töltötte be a töle már megszokott szellemességgel és temperamentummal. Nagy sikert arattak: Mornaila Maria és Lucuta Iuliana caluger-táncukkal, míg a vigjátékokban kitüntették magukat tehetségükkel és ügyességükkel: Kovács Ilonka, Megyeri József, Etlényi Piroska, Mihok Istvánné, Vinkler Margit, Veress Hajni, Rauch Katica, Csécsi Rudolf és Demeter János. A rendezés fáradságos és nehéz munkáját Veress Aronné, Molnár Kálmánné, Kovács Eta és Etlényi Piroska végezték.

Férfi ruhákat
elsőrendű kivitelben
olesón készít
Fülek János
szabászati szalonja
Budapest, Harisbazar-ucca 3.
(A Váci-ucca mellett.) 1312

— Magyar bál Pancotán. Pancotaról jelentik: A parkotai Magyar Párt húsvét vasárnapján nagy szabású és kitűnően sikerült Magyar Bált rendezett a Kaiser-féle vendéglő összes termeiben. A táncmulatság keretében szórakoztató, nívós műsor került színre, amelyet hatásos kórus vezetett be Kovács József vezényletével. Gombos Antal nyug. igazgató-tanító szép üdvözlő-beszédet mondott, majd színre került Bus Fekete László nagyszerű életképe a „Több, mint szerelem”, amelynek szereplői őszinte lelkesedéssel alakították szerepeiket. Karácsonyi Józsefné, Steger András, Hanke Kálmán, Geml Istvánné, Kapy Loncika, Schauer Károly, Kovács Béla, Gerő Jenőné, Krasztel Margit, Kienitz Józsefné, Schmidt Magduska, Takács Lajos, Kapy János, Martics Jenő, Kleindl Jakab, Hipp Emil, Pacha Gusztáv, Krasztel Márton, Glazer László, Létz Károly, Schmidt György, Seregi Pál, Adelmann Antal, Pantya Ferenc minden elismerést megérdemelnek lelkes fáradozásukért, amellyel ezt a nehéz, művészi kvalitásokat igénylő darabot színre hozták. A nagy sikert aratott előadást reggelig tartó tánc követte.

Képek keretek

minden kivitelben gyári árban

Freiman József

1198

Arad. Bul. Regele Ferdinand 9.

— Műkedvelő előadás Rovinén. A rovinei ifjuság húsvét hétfőjén a Polgári Körben jól sikerült műkedvelő előadást rendezett. Színre került Mikszáth-Harsányi „A vén gazember” című 3 felvonásos színdarabja. Különösen kitűnt Móra István (Borly Gáspár), Jurik Rózi (Inokayné), Schults Emmi (Mária), Kelemen Mária (Perkálné), Kabát Pál (Inokay báró), Jurik Márton (Borly főhadnagy), Janik Pál (Inokay Pál) szerepében. A többi szereplők: Márton Magdus, Brezan János, Miskolczi Mihály, ifj. Harsányi István, Szeles István, Csordás Mihály, Hajas Gábor, Bartók Mihály, Módri Károly, Kelemen János, Lelik Mihály, Gaál András, Kocsik István tudásuk legjavát adták és a közönség hálás tapsal jutalmazta a szereplők jó játékát. Az előadást Lelik Ferenc rendezte. Az utána következő tánc pompás hangulatban a reggeli órákban ért véget.

FASORSZANATÓRIUM Budapest, Vilma királynő ut 9

— Nagyarányu fegyvercsempészet Franciaországban. Berlinből jelentik: A német lapok párisi tudósításai arról számolnak be, hogy a francia szélsőséges pártok végső harcra készülnek. Valóságos polgárháborút készítenek elő a szemben álló szélsőségek és a fegyvercsempészes hatalmas arányokban folyik Franciaország felé. Lüttichben mindenféle fegyver — még gépfegyver is — nagy mennyiségekben kapható. A csempészt nemzeti társaság vezeti, tagjai között nagy számban vannak oroszok. Párisban a baloldali szervezetek több vezetőjét őrizetbe vették, lakásukon pedig házkutatást tartottak.

Meghalt Amerika legszökebb nője

Hollywoodban meghalt Lilian Tashmann, aki a némafilmek idejében Amerika legszökebb és legszökebb színésznője volt. Ő volt az első igazán népszerű filmszínésznő és a legnagyobb sztárok is irigyelték a sikereit. Edmund Lowenak, az ismert színésznek volt a felesége, több mint tíz éven keresztül élt vele a legboldogabb házasságban és az amerikaiak különösen azért szerették, mert ő volt az egyetlen híres filmszínésznő, akinek soha nem volt semmiféle szerelmi botránya. Halála után a ruhatárában csak ezeket találták: 40 pongyolát, 50 estélyiruhát, 14 bundát, 100 kalapot, 120 pár cipőt, 50 hálópizsamát, 50 strandpizsamát, 20 sportkosztümmöt és — óriási értékű ékszereket.

— A budapesti színházak heti műsora. Vigszínház. Egész héten minden este: Az orvos. Vasárnap délután: Fízető vendég. — Magyar Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Tisztek Ház! — Belvárosi Színház. Szerda, csütörtök, szombat és vasárnap este: Napoleon ágya. — Fővárosi Operettszínház. Egész héten minden este: Szeressen kedves! Vasárnap délután: Sárga lilium. — Király Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Legénybucsu. Kamaraszínház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Mese a denevérről. Szabad a csók. — Andrassy-uti Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Vadvirág. — Teréz körúti Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Egy tízpengős történet. — Bethlen-téri Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Dr. Jazz. — Komédia Orienn. Egész héten minden délután és este: Tulipán és Társai. — Royal Orfeum. Egész héten minden délután és este: Játék a tüzzel.

Wolf András

kárpitosmester

1215

világzababalmazott „EPEDA“-rendszerű

modern fekvő- és ülőbutorai higiénit,

egészséges pihenést, jó alvást biztosítanak

Egyedüli képviselő.

Arad, str. Horia (volt Szántay-palota.)

Megszökött a fogházból

az osztrák forradalom egyik vezére

Bécsből jelentik: A felsőausztriai köztársasági védőszövetség vezére, Bernauschek szocialista vezér, három szocialista és két nemzeti-szocialistával együtt megszökött a linzi fogházból. A szökevények autót menekültek a cseh határon keresztül, míg a két nemzeti-szocialista valószínűleg a német határon keresztül igyekezett. A vizsgálat megállapította, hogy a szökevény tervet már heteken keresztül előkészítették és abban egyik szocialista érzelmű fogházor volt segítségükre, aki a foglyokkal együtt elmenekült. Még nem derült ki, hogy az autót ki bocsájtotta rendelkezésükre. Bernauscheknek és három társának lázadás miatt a jövő héten lett volna a főtárgyalása, a két nemzeti szocialista pedig egy évi súlyos börtönre volt jogerősen elítélve.

Anarchia Spanyolországban

A kormány vissza akarja állítani a halálbüntetést

Madridból jelentik: A barcelonai gáz- és vízművek munkásai tegnap általános pánikot akartak kelteni. Ezért nagymennyiségű gázt engedtek a vízvezeték csövekbe, hogy így sorozatos robbanást és mérgezőt idézzenek elő. A műszaki személyzet azonban rájött a dologra és még idejekorán sikerült elhárítani a veszedelmet. A városban egyébként napirenden vannak a gázgyárak és a gázelosztók elleni merényletek. A fővárosban szintén tovább tart a szénmunkások sztrájkja. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy ismét döntő események készülnek és a kormány vissza akarja állítani a halálbüntetést.

— A „sátán irodalma”. Berlinből jelentik: Nemzeti-szocialista körök nagy felháborodással tárgyalják Barea római katolikus püspök nagypenteki beszédét, amelyet a Szent Hedvig templomban tartott. Több, mint huszezer hívő gyűlt egybe a templomban és az előtte levő téren. A püspök beszédét hangszórók közvetítették. A szónoklatban a püspök elítélően nyilatkozott a nemzeti-szocializmusról és különösen azokról a könyvekről, amelyeket a nemzeti-szocialista vezetők írtak és hoztak forgalomba. Ezeket a könyveket a püspök a „sátán irodalmának” nevezte.

Ha szereti egészségét,
Ferment-ecettel savanyíts!
Ezért a jót szeressük:
Salátához, uborkához
Ferment-ecetet vegyünk!

Kapható minden jobb fűszerüzletben ½ és 1 literes üvegekben.

— Megjelent a „Korunk” áprilisi száma. Az utódállamok legolvasottabb társadalomtudományi és szépirodalmi folyóirata: a „Korunk” bővített terjedelmű áprilisi száma a legaktuálisabb szempontokból tájékoztatja olvasóit azokban a kérdésekben, amelyek napi életünket érintik és a kor történelmi változásában döntő szerepet játszanak. Előfizetmi öhajtóknak ingyen küld mutatványszámot a „Korunk” kiadóhivatala: Cluj, Calea Marshall Foch 13.

BUDAPEST LEGNAGYOBB SIKERE

Békeffi László új revüje

„Egy 10 pengős története”

20 képen a

TERÉZKÖRUTI SZINPADON.

Játsszák: Rajna Alice, Kökény Ilona, Ilsvay Rózi, Gárdonyi, Herczeg, Maklár, Pethes, Köváry, Komlós, Szőnyi Lenke, Keglevich Marietta, Sass Olly, Götz Erzi, Vadnay Eva, Herény Gizi, Kompóthy, Fenyő, Vértes. Barna és a „Hasek és Sajó.”

Konferál: Békeffi László.

Legdrágább hely P. 450.—

Vasar- és ünneponap délután P. 3.— 1163

Az új konverziós törvény fontosabb utasításai

Elkészült a végleges szöveg — A mezőgazdasági és városi adókonverziója — Intézkedés a külföldi hitelezők követeléseiről — Az 1931. december 18-ig keletkezett adósságok esnek konverzió alá

Bucurestiből jelentik: A Kamara hétfőn délelőtt megkezdte a mezőgazdasági és városi tartozások konverziójáról szóló törvényjavallat vitáját. Három ülést tart naponta a képviselőház, mert a kormánynak elhatározott szándéka, hogy péntek délig a törvényhozás mindkét házával megszavaztatja úgy a tartozások rendezéséről szóló, mint az államvédelmi törvényt. A konverziós javaslatot egy képviselőkből és szenátorokból összeállított együttes bizottság vitatta meg az elmúlt héten. Ez a bizottság különböző módosításokat eszközölt a kormány által beterjesztett szövegen. A módosítások mindegyike a javaslat rendelkezéseinek az adókonverzió javára való enyhítését és a konverzió új adó kategóriákra való kiterjesztését célozta.

A szenátusban egy, a liberális többség vezetőtagjaiból alakított szűkebbkörű bizottság vizsgálta felül a kormány által elfogadott módosításokat. A bizottság ülésén résztvettek Tatarescu miniszterelnök, Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke és Grigore Dumitrescu, a Nemzeti Bank kormányzója. Ez a bizottság néhány újabb módosítást eszközölt a javaslaton, így az időpontot, ameddig bezárólag keletkezett tartozások konverzió alá esnek.

1931. november 2-ről december 18-ra tolták ki.

A konverzió alá eső mezőgazdasági és városi adósságok

1. szakasz meghatározza a mezőgazdasági adó fogalmát. Eszerint mezőgazdasági adósnak tekintik az, aki 1931. december 18-ig valamilyen földtulajdon fölött rendelkezett és a tulajdonos maga, vagy szülei vagy gyermekei faluban laktak, továbbá, hogy a mezőgazdaságból származó jövedelmek összjöveldelmének legalább 30 százalékát alkossák. A jövedelméből levonásba helyeződik az adó lakása, valamint 80 ezer lej, amely összeg fizetésből, szabad foglalkozás gyakorlásából, vagy bármilyen más foglalkozásból származhatik. Erdők, gyümölcsfaültetvények jövedelmének kiszámításánál a gabonatermő föld jövedelmének felét kell számítani.

4. szakasz. A tartozások 50 százalékkal csökkentenek. A törlesztés 17 év alatt történik, az első két részlet 2,50 százalék, a második két részlet 3-3 százalék lesz, míg a tartozás fennmaradó része harminc egyenlő részletben fizetendő.

6. szakasz. Azok az adósságok, akik hitelezőiket a törvény életbeléptetésétől számított két éven belül fizetik ki, 70 százalékos adósságelengedésben részesülnek, azzal a feltétellel, hogy az első évben legalább a követelések 15 százalékát egyenlítsék ki. Amennyiben az adósság egyetlen hitelezőt egyenlít ki ezen terminus alatt, úgy arra az adósságra vonatkozik csupán a kedvezmény. Ha a kiegyenlítés öt év alatt megy végbe, úgy a csökkentés 60 százalékos, azzal, hogy az első évben legalább nyolc százalék fizetendő.

Végrehajtják a nemfizető adósságokat

8. szakasz. Mindazok a földtulajdonosok — tíz hektáron alul, vagy felül — akik még nem jelentették be a konverzióra való igényüket, a törvény életbeléptetésétől számított egy hónapon belül meg kell, hogy tegyék a bejelentést, abban az esetben, ha reflektálnak a kedvezményekre. A konverziót kérő nyilatkozat a hitelezőknek is beküldendő ajánlott levélben.

10. szakasz. Az adósságok, akik a törvény által előírt terminuson belül nem jelentik ki, hogy tartozásaikat szanálni akarják, valamint azok, akik aktíváknak akár egy részét is letagadják, nem vehetik igénybe a törvényt.

12. szakasz. Jelen törvény nem változtatja meg azokat a megállapodásokat, amelyek a fizetés helyére vonatkozólag jöttek létre.

14. szakasz. Egyetlen félévi részlet nem fizetése esetén a hitelező már végrehajthatja az adósságot.

17. szakasz. A betétlétszámok érvényben maradnak az eredeti sorrend szerint a jelen törvényben megállapított adósságösszegekre. Ugyanez vonatkozik a garanciákra és privilégiumokra is.

18. szakasz. A konverzió alá esők hitelezői, akik biztosítékkal részvénytartókat, államkötvényeket, árukat kaptak, jelen törvény életbeléptetésétől számított hat hónapon belül az értéktörzsde közbenjöttével áruba bocsátják a zálogot, azonban a bevételezett

A törlesztési terminus időpontját 15 év helyett 17 évben állapították meg. Az adósnak az első évben 5, a második évben 6, míg a következő években 7,90 százalékot kell fizetni. Nagy vita fejlődött ki a 65. szakasz körül, amelynek első bekezdése az iránt intézkedik, hogy a külföldi hitelezők nem esnek a törvény rendelkezései alá. A városi tartozásokról intézkedő 30. szakaszban felvetették a rendelkezést, hogy konverzió alá esnek a különböző alapítványok, valamint nyereszkes célok nélküli létesített magánjogi személyiségek is. Végül felvették a törvénybe azt az egészen új bekezdést, amely úgy intézkedik, hogy redukált kamat mellett öt éves fizetési terminust kapnak mindazon mezőgazdasági és városi adósságok, akik egyébként nem esnek a törvény valamelyik intézkedése alá.

Délután öt órakor ismét összeült a Kamara és a szenátus egyesített bizottsága. Tatarescu miniszterelnök közölte a bizottsággal, hogy a kormány mely módosításokat tette magáévá, majd Ramniceanu, a javaslat szenátusi előadója felolvasta azokat a szakaszokat, melyek végleges megfogalmazást kaptak és amelyekben sem a Kamara, sem a szenátus nem fognak lényegbevágó módosításokat eszközölni. A fontosabb szakaszokat alább ismertetjük:

összegekből csak a jelen törvény által megállapított redukált összeg illeti meg a hitelezőt. Az adósság is kérheti a zálog eladását.

21. szakasz. Ajándékozások, csere szerződések tilosak, kivételt képeznek a hagyományozások, de a hitelezők követelése ez esetben is biztosítandó.

22. szakasz. Azok a hitelezők, akiknek adósságuk nem köteles deklarációt tenni, az illetékes jegyzőtől kérhetik, vezessék be adósságukat egy speciális regiszterbe. A kérvényt errefelé a törvény életbeléptetésétől számított három hónapon belül kell benyújtani.

30. szakasz. Városi adósnak azokat a magán- vagy jogi személyeket és alapítványokat tekintik a törvény, amelyek valamely városi épület-ingatlan fölött rendelkeztek és bruttó ingatlanjöveldelmük az adónyilvántartás szerint nem haladják meg Bucurestiben 60 ezer, municipiumokban 48 ezer és kisebb városokban a 24 ezer lejes évi összeget. A háztulajdonosok személyes jövedelmének legalább 30 százalékát kell, hogy képezze az ingatlan. Ennek megállapítására az 1933. évi globális adókiivetés szolgál.

Intézkedés a tízévi kegyelmi időről

A jövedelem kiszámításánál itt is levonásba helyeződik magánlakásjöveldelmé, valamint 80 ezer lej más keresetből származó évi jövedelem.

A jelenlegi törvény kihirdetése előtt az adósságok hitelező között létrejött egységek maradtak.

40. szakasz. Azok a hitelezők, akik nem hajlandók elfogadni a jelen törvény által megállapított likvidálási módozatokat, kötelesek ezt két hónapon belül bejelenteni az illetékes törvényszéknek.

43. szakasz. Fenti hitelezők adósságai tíz évi kegyelmi időt kapnak és ezen idő alatt egyszázalékos kamatot fizetnek, minden év december 15-én.

46. szakasz. Az állam kisajátíthatja egyes hitelezők követelését. A kisajátítást a pénzügyminisztérium kérésére az illető törvényszék mondja ki. Ebben az esetben a hitelező négyszázalékos kamatozású állam-

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)

Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.

Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokból.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

Üdít és szépít

Germandrée

Juder és Crém

papírt kap, amely ötven év alatt amortizálódik.

60. szakasz. Azok a pénzügyintézetek, amelyeknek kiünnelvése legalább 15 százalékban jelen törvény kedvezményei alá esnek, négy évi kegyelmi időt kapnak, amely idő alatt nem vonható vissza a részükre megadott moratórium, nem kérhető ellenük csőd és nem hajthatók végre.

63. szakasz. Az adósságok likvidálását célzó konvencióknál, vagy tranzakcióknál — amennyiben a követelés jelen törvény hatálya alá esik — 50 százalékos illeték- és adóelengedést kapnak a felek.

A konverzió alá nem eső mezőgazdasági, valamint a nem háztulajdonos városi adósságok konverziójáról a következő szakasz intézkedik.

A sorsdöntő 65. és 70-ik szakasz

Mindazon mezőgazdasági és városi adósságok, akik nem merítik ki a törvény első és 30. szakaszában megállapított kritériumokat, 1931. december 18-ig csinált tartozásaikat teljes egészükben, öt éves terminuson belül, egyenlő részletekben fogják kifizetni, a Banca Nationala által megállapított hivatalos kamatot fizetve. Az első részlet 1934. november 15-én esedékes. Valamely részlet nemfizetése esetén a hitelező végrehajthatja adósságát. Ez a rendelkezés vonatkozik kereskedők és iparosok nem kereskedelmi tartozásaira is, amennyiben akár mezőgazdasági, akár városi ingatlan fölött rendelkeznek.

Tatarescu miniszterelnök kijelentette, hogy a 65. és 70. szakaszokat illetően a kormány fel fogja vetni a bizalmi kérdést, mert ezeknek a szakaszoknak további módosításához semmilyen körülmények között nem járul hozzá.

65. szakasz. Nem esnek jelen törvény hatálya alá:

A külföldi hitelezők követelése, ha azoknak nincs belföldi székelyük, vagy fiókjuk. A kereskedelmi adósságok, amelyek szerződés útján jöttek létre. Bünygyből eredő, megítélt követelések. Az állam, vagy várossal szembeni adósságok. Ha az adósságok összege nem haladja meg az 1933. évi globális adóalap összegét. Életjáradékok. Tisztek feleségének hozományai. Tiszviselők, alkalmazottak, napszámosok fizetése.

70. szakasz. Minden megállapodás, amelyet az 1932. április 19-iki, 1932. április 20-iki, 1932. október 26-iki, 1933. április 14-iki törvények alapján létrejött, érvényes marad, ugyancsak érvényesek maradnak mindazon eladások, amelyek fenti törvények respektálásával jöttek létre és a felek kötelesek azokat betartani. Ugyancsak érvényben maradnak mindazok a lemondások, amelyeket egyes adósság fenti törvények alapján jelentettek be. Ezekre visszatérni már nem lehet.

KÖNYVEK

Stclair Lewis: Művészek. Egy nagy amerikai karrier története. Hogyan lesz egy vidéki kis szállodaboyból Amerika egyik leghatalmasabb hotelkirálya, hogyan kerül meg helyzete a karrier csúcspontján és hogyan kezd előlről a harcot rendíthetetlen hittel és lelkesedéssel. Az amerikai társadalomnak nagyszabású keresztmetszetét és két testvérnek egyszerű összehasonlító arcképet adja. A kötet ára 144 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-sorozatokat jegyzékét.

Marxizmus, hitlerizmus. Két hatalmas jelszó. Két ellentétes csatázó világnézet, amely izgalomban és aggodalomban tartja ma az egész világot. Isten, a kitűnő szociológus és politika író nagyszerű áttekintést nyújt nemcsak a marxizmusról, hitlerizmusról, hanem a faszizmustól, az egész mai vergődő világról. Kosmoskiadás, 30 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét.

Tirili útja a világ körül. Fritz Rosenfeld zseniális ifjúsági könyve fiúknak és lányoknak. De tartalma elgondolkasztja a felnőtteket is, az ifjúságnak pedig maradandó élményt nyújt. Gedő gyönyörű illusztrációival a legszebb ifjúsági könyvek közé tartozik Tirili útja. Diszen kötésben, szép kiállításban Kosmoskiadás, 105 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét.

SPORT KÖZLÖNY

Küzdelem után győztek az aradi csapatok a román kupameccsek során

A Transilvania a bucaresti-i Olimpiát, az AMEFA a lugoji Vulturit győzte le

Vasárnap az egész országban kupamérkőzések voltak soron, így az aradi csapatok is a kupáért küzdöttek. A Transilvania Aradon látta vendégül a fővárosi Olimpiát, az AMEFA pedig Lugojon vendégszerepelt és aratott minimális győzelmet. Beszámolunk a kupameccsokról a következők:

Transilvania—Olimpia (Bucuresti) 3:2 (1:0). A bucaresti-i csapatot megérdemelten győzte le a jobb Transilvania. Góllövők: Manits (2, egyet 11-esből) és Nicoara, illetve Pavlescu (11-esből) és Stift. Biró: Antoniac (Timisoara.)

AMEFA—Vulturit-Textila 2:1 (1:1) Az AMEFA kemény küzdelem után, reálisan győzött a szívós lugojiak ellen. A győztes csapat góllíait Blaskovics és Szinder szerezték. Biró: Petcu, (Timisoara).

A Makkabi világszövetség romániai elnöke Aradon

Illusztris vendége volt vasárnap az aradi Hakoah Sportegyesületnek, ugyanis Budapestre, a Makkabi világkongresszusra való útutaztában, egy napot Aradon töltött Weinber-Verea Róbert dr., ismert kiváló fővárosi ügyvéd, az országos Makkabi szervezet elnöke.

Az aradi zsidóság vendégét Salamon I. Béla dr., a Hakoah Sportegyesület elnöke, mint a Makkabi szervezet erdélyi feje fogadta az állomáson, délután pedig Weinber dr. a Hakoah disztornáját szemlélte végig. Este a Hakoah klubhelyiségében, mintegy 200 főnyi lelkes hallgatóság előtt, román nyelven tartott mélyértelmű ismertetést a Makkabi szervezet test- és léleknevelési céljairól, majd megkapóan élénk színekkel ecsetelte a két év előtti Telavivban megtartott első Makkabiad eseményeit és lélekemelő szépségeit. Weinber dr. kitűnő előadását a hallgatóság frenetikus tapssal honorálta.

Egy vereség, egy győzelem

a Szeged FC oradeai mérlege

Oradeáról jelentik: A Szeged FC csapat, amely romániai turán van, szombaton és hétfőn vendégszerepelt Oradeán s szombaton a Crisanától vereséget szenvedett, hétfőn pedig győzött a Törekvés felett. Eredmények: Crisana—Szeged FC 1:0 (1:0). Szeged FC—Törekvés 3:2 (1:0).

A jól játszó Gloria-CFR győzelemmel felérő döntelent ért el a Ripensiaival szemben

Gloria-CFR—Ripensia 1:1 (0:1)

A két csapat 1200 néző jelenlétében, Kalmár bíró sipjelére, a következő összeállításban állt ki a barátságos mérkőzésre: Gloria-CFR: Halga—Huszti, Valentin—Szabó, Dobra, Pecican—Igna, Tabac, Faur II., Marianut, Mercea. — Ripensia: Pavlovici—Bürger, Agner—Hrehuss, Kotormányi, Dehelean—Sindea, Beke, Ciolac, Schwarz, Chiroiu I.

Gloria-támadásokkal indul a játék, de a Ripensia szerzi meg a vezetést. A 10. p. a jobbszárny vezet formás támadást. Bindea Bekéhez játszik, az összekötő Ciolachhoz passzol, aki a kifutó Halga mellett bepöcköli a labdát. (0:1). A játék változatos, inkább a Ripensia van frontban, de a Gloria szórványos támadásai, főleg Pavlovici kapus bizonytalansága folytán, veszélyesek.

Szünet után a Gloria parázs kis ostromot rendez, de az egyenlítés csak a 16. percben sikerül, amikor is Marianut átadásával, Faur II. cselez egyet és fordulásból éles gólt helyez Pavlovici hálójába (1:1). A Glóriának alkalma nyílta a győzelem megszerzésére is, de a csa-

Bucuresti: Unirea-Tricolor—CAO 1:0 (1:0). Venus—M. Viteaz 7:0 (2:0).

Timisoara: Chinezul—Avantul (Bucezu 2:0 (0:0). CAT—Sportul Studentesc 9:0 (5:0).

Sibiu: Ripensia—Soimi 7:0 (2:0). Ez a meccs a nemzeti bajnokságban is számít.

Targu Mures: Phoenix CSB—Mures 4:3 (1:0).

Resita: UDR—Juventus 2:0 (0:0).

Satunare: Olimpia-CFR—Brasovia 6:1 (2:0).

Cluj: CFR (Bucuresti)—Romania 2:1 (1:0).

Ploesti: Tricolor—Electrica 4:1 (2:0).

Oradea: Crisana—Sticla (Diciosanmartin) 3:0 (2:0).

A CAA döntetlenül játszott Pecican, az Unirea kikapott

Pecicáról jelentik: Pecican vasárnap az CAA csapata vendégszerepelt és a CAR—Virtutea kombináltjával szemben 2:2 (1:2) arányban döntetlenül játszott, hétfőn az Unirea tartalékos együttese állt ki a CAR ellen és 4:0 félidő után 5:0 arányban vereséget szenvedett.

Magyar győzelmeket hozott a budapesti husvéti torna

A Ferencváros vízpolószerü eredménnyel győzte le a Rapidot, a Hungária legyőzte a kupanyertes Austriát

Budapestről jelentik: Vasárnap és hétfőn a bécsi Rapidot és Austriát látták vendégül Budapesten a Ferencváros és Hungária és a mérkőzések a magyar csapatok sikereit hozták. A Ferencváros nagyszerű játékkal mindkét nap fölényesen győzött, nagy gólaránnyal. A Hungária vasárnap a Rapidtól súlyos vereséget szenvedett, de hétfőn az Austria ellen fölényesen győzött. A pontokra és gólaránnyra menő négyes torna táblázata tehát a következő:

1. Ferencváros	2	2	—	—	15	7	4
2. Hungária	2	1	—	1	6	5	2
3. Rapid	2	1	—	1	9	9	2
4. Austria	2	—	—	2	3	12	—

Beszámolunk a következők:

Rapid—Hungária 4:0 (1:0). A bécsi csapat megérdemelten győzte le a fejvesztetten játszó Hungáriát. Az osztrák gólokon Kaburek (3) és Binder osztzkodtak.

Ma dönt a budapesti városrendezési bizottság a Stadion ügyében

Budapestről jelentik: A magyar stadion felépítésének ügye ma jelentős lépéssel jut előre. A budapesti városrendezési bizottság szerdán ül össze és dönt a stadion ügyében. Azt már korábban eldöntötték, hogy a Stadion legalább 60.000 személy befogadására kell, hogy készüljön, tehát olyan helyet kell megjelölni, amely a város középpontjából könnyűszerrel, esetleg gyalog is megközelíthető. Az eddig felvetett stadiontervek közül tehát csak a vérmezői, az aranyhegyi, ujlaki és a Krausz-Mayer telepi megoldás marad és miután az aradi származású Piros Béla ujlaki stadion-terve egyike a legelőnyösebbeknek, a legnagyobb valószínűség amellel szól, hogy a városrendezési bizottság Piros Béla tervét fogja elfogadni és a nagy Stadion az ujlaki katlanban fog felépülni.

O Aradi eredmények. Banatul—Victoria 2:1 (1:0). Astra—Hakoah II. 3:3 (2:2). CAA ifj.—Astra ifj. 5:2 (1:2). Crisana—SGA II. 4:3 (0:3). Olimpia—Unirea 4:2 (2:2). AMEFA kombinált—Unirea 1:0 (0:0).

O Belföldi eredmények. Timisoara: CAT—Chinezul 3:0 (2:0). RGMT—Sportul Studentesc 8:2 (5:0). — Resita: CSMR—Juventus 1:1 (1:0). — Lugoj: Vulturit Textila—IOGT (Timisoara) 0:0. — Simeria: Simeria-CFR—Gloria-CFR 3:2 (1:1). — Cluj: CFR (Bucuresti)—Universitatea 2:1 (1:0). KMSC—Avram Iancu 3:3 (2:2). — Baia Mare: SzSE (Satunare)—Tricolor 1:0 (1:0).

Ferencváros—Austria 6:2 (4:0). A Ferencváros már az első félidőben behiztosította győzelmét. A Fradi góllíai Sárosi (4) és Székely (2) nevéhez fűződnek, míg az Austria részéről Sindelar volt kétszer eredményes.

Hungária—Austria 6:1 (2:0). A Hungária lelkesen játszott és megérdemelten győzött. Góllövők: Kardos (2), Cseh (2) és Dudás (2), illetve Sindelar.

Ferencváros—Rapid 9:5 (3:2). A Ferencváros káprázatosan játszott, bár a védelem gyengélkedett. Sárosi ismét remekelt és egymaga 5 gólt lőtt, míg a többi gólokon Takács, Laky, Toldi és Kemény osztzkodtak. Az osztrákok góllíait Binder (4) és Bican lőtték.

Bulgária legyőzte Jugoszláviát

Belgrádból jelentik: Óriási küzdelmet vívott egymással a két csapat és hatalmas meglepetésre, az elszántan küzdő bulgároknak sikerült a győzelmet kivívniok. Bajkucseff, Pancseff és Lozanoff góllíai ellenében, a jugoszlávok csak Marjanovits két góljával tudnak válaszolni.

Elsőnap győzött, másodnap döntetlenül játszott az SGA Salontán

Salontáról jelentik: Az SGA csapata a katolikus husvét két napján Salontán vendégszerepelt és míg első napon pompás játék után 5:2 arányban legyőzte a NSC-t, addig másodnapon kénytelen volt beérni 1:1 arányú döntetlennel, a jóképességű Törekvéssel szemben. Az SGA csapatában igen sok a sérült és ez hátrányosan befolyásolta a másodnapi játékot.

O Arne Borg Oroszországba szerződött trénernek. Stockholmból jelentik: Megbízható jelentések szerint, Arne Borg, a világhírű futóbajnok, Oroszországba szerződött trénernek. Hamarosan át is veszi új állását.

Szeplős, pattanásos, májfoltos, mitesseres arcát hozassa rendbe PILISINÉ kozmetikai salonban, Bulev. Regina Maria 15. (Verbos-ház.)

Syracuse csapágyfém indián védjeggyel 50 kg.-os originálládákban szállit. - Vezérképviselő: **Kálmán A. Részvény-** Arad társaság

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az ország kereskedőtársadalma országos gyűlésen a kontingens behozatali rendszer megszüntetését kérte

„E elvesztettük a német, csehszlovák és görögországi piacokat” — A behozott nyersanyag megdrágítását is leleplezte a kereskedőtanács alelnöke

Izgalmas lefolyású nagygyűlést tartott tegnap Bucurestiben a Sfatul Negustoresc (Kereskedők Tanácsa). Az országos gyűlésen a vidéki kereskedőtanácsok képviselői is megjelentek és egyöntetűen állást foglaltak a kontingens behozatali rendszer ellen, valamint a szabadkereskedelem mellett. A szenvedélyes felszólalásoktól visszhangzó nagygyűlésen Niculescu Rist, a Sfatul Negustoresc egyik vezetője elnökölt, aki többek között a következő figyelemreméltó kijelentéseket tette:

— Az ország összes kereskedői és importőrjei felháborodva állapítják meg, hogy az 1932-ben bevezetett kontingensbehozatali rendszer katasztrófális hatással van Románia kereskedelmére. Kifogásoljuk, hogy homály feddi a behozatali-bizottság működését, amelyet politikai szempontok irányítanak. Sajnos, nálunk a politika folyton megzavarja a közgazdasági kérdéseket, a vezető politikusok a legfontosabb kérdésekben nem fordulnak hozzánk, gyakorlati közgazdászokhoz, hanem a saját elgondolásuk szerint hajtják végre a legfontosabb intézkedéseket. Kötelességünk leleplezni egyes politikai tényezőket és rámutatni az ő működésük veszélyeire. Folyton azt halljuk — folytatta tapsok közepette Niculescu Rist alelnök — hogy fejleszteni kell a nemzeti gyáripar. De hiszen a kereskedelem fejlesztése is kötelesség, a kereskedelem legyöngítése pedig nemzeti veszedelem. Fájdalommal jelentem ki, hogy nálunk a kereskedelem érdekelt mindig háttérbe szorították, a kereskedők behozatali lehetőségeit csaknem teljesen megszüntették, importkérvényeinket folyton elutasítják, de ezeket nekünk nem szabad hallgatagon tűrni. Annakidején azzal is indokolták a kontingensbehozatali rendszer bevezetését, hogy anélkül a lej külföldi magánárfolyama nem tartható egy nivón a hivatalos árfolyammal. Azóta mindenki meggyőződhetett róla, hogy a kontingens-rendszer ellenére is csökkent a külföldön a lej magánárfolyama, tehát a kontingens-rendszer semmit sem javított ezen a helyzeten.

— Behozatalunk most is folyton emelkedik, de nem készárúban, hanem a gyárak számára szükséges nyersanyagokban, amelyeket egyesek tízszeres áron értékesítenek a belföldön. Erre külön felhívjuk a hatóságok figyelmét.

— Rá kell mutatnom arra is, hogy az ország lakossága nagyon alacsony életnivóra került, kevés a jövedelme és emiatt keveset bír vásárolni, csaknem teljesen megszűnt a fogyasztóképesége. Egyes vidékek hónapokon át kukoricaliszten kénytelenek élni, tehát nem is várható, hogy iparcikkeket vásároljanak és hogy a kereskedelmet fellendítsék. Az egész ki- és bevételi rendszer teljesen elhibázott. Semmit sem tesznek az illetékes körök a petroleum, a gabona, az élőállat exportjának elősegítésére, már pedig mi igen sok nyersanyagot vásárolunk a külföldön, ennek dacára az országoktólünk alig vesznek valamit, ami miatt az exportunk kétségbeejtően csökkent. Teljesen téves volt az a fellelés, hogy azok az államok, amelyekből mi sok nyersanyagot hozunk be, tőlünk majd ugyanolyan értékben mezőgazdasági és egyéb árukat fognak kivinni.

— A kontingens-rendszer bevezetése óta ráknézve teljesen elvesztett a németországi, csehszlovákiai és görögországi piac, amelyet azóta más államok hódítottak meg. Mi már többször feltártuk a súlyos helyzetet a kereskedelmi minisztériumban, de, sajnos, nem hallgatták meg tanácsainkat és most látják ennek

szomorú következményeit. Teljes erővel kell támogatni az ország termékeinek kivitelét, mert ez az ország gazdagodásának szilárd alapja.

Niculescu Ritz alelnök ezután utalt arra, hogy Romániában sok olyan jó magáncég van, amelyekkel a külföldi pénzcsoportok és nagyvállalatok szívesen kötnek hitelügyleteket, mert jóhírűek és korlátlan hitelt is kapnának, amit az államkincstártól megtagadnak. Kötelességük volna a legmagasabb gazdasági köröknek, hogy az ilyen kiváló importcégeket támogassák, ehelyett azonban a behozatal terén megakadályozzák működésüket. Az iparnak és a kereskedelemnek harmonikusan kell működni, mert ezzel szolgálják az ország gazdasági érdekeit. Több panaszos felszólalás után határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a szabadkereskedelem mellett foglaltak állást és a kontingensbehozatali-rendszer megszüntetését követelték.

Leszállították a selyem és selyemfonál forgalmi és luxusadóját

A pénzügyminiszter körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz és a vámhivatalokhoz, amelyekkel közölte, hogy a selyem-árú forgalmi és luxusadóját leszállította az új törvény, amely április 1-én lépett életbe. A természetes selyemfonál luxusadója kilogrammonként 325 lej volt és most 300 lej, a selyemgubóé kilónként 76 lej volt, most 70 lej, a nedves selyemgubóé 20 lej volt, most 18 lej, a műselyemfonálé 130 lej helyett 120 lej, a gyapoté 5.50 helyett 4 lej, a gyapotfonálé 4.75 lej helyett 4 lej. Ugyancsak leszállították a parfümök és más illatszerek luxusadóit is.

— Hivatalos devizaárfolyamok a zürichi tőzsdén. Bucuresti 3.05, Berlin 122.90, New-York 30.9.87, London 15.92, Páris 20.38, Milánó 26.62 és fél, Prága 12.48 és fél, Belgrád 7, Bécs 73.40 (56.60).

— A külföldi pénzügyi szakértők három milliárd lejre becsülik az 1934-35. évi állami költségvetés deficitjét. A bucuresti-i sajtó újabb részleteket közöl a külföldi hitelezők megbízásából Bucurestiben működött pénzügyi szakértőknek a párisi egyezségi tárgyalásokon beterjesztett igen terjedelmes jelentéséből. A lapunkban már ismertetett részleteken kívül azt is tartalmazza a jelentés, hogy az 1934-35. évi állami költségvetés körülbelül három milliárd lej deficitet fog elkészülni, de ha a kormány képes lesz az exportot a legmagasabb nivóra fokozni, akkor két és fél milliárd lej deficitet eltüntethet. A párisi pénzügyi tárgyalásokat holnap folytatják.

— Nemcsak a nyersaranyat, hanem az ezüstöt és a platinát is az állam számára kell felajánlani. Mint Bucurestiből jelentik, a pénzügyminisztérium törvényjavaslatot készített, amellyel a bányatörvény 81. szakaszát megváltoztatja. A törvénytervezet szerint, nemcsak a nyersaranyat, hanem a kibányászott ezüstöt és platinát is, sőt szükség esetén más nemes fémeket is fel kell ajánlani a Nemzeti Bank után az államnak, amely a hivatalos áron átveszi azokat és gondoskodik forgalomba hozatalukról. A fenti nemes fémeket tartalmazó bányákat és más területeket csak a bányatörvény alapján és a pénzügyminisztérium engedélyével szabad eladni. Ez az intézkedés mindazokra a szerződésekre is vonatkozik, amelyek a törvényjavaslatnak a parlamentbe való benyújtására készültek.

Tisztújító közgyűlést tart április 22-én az Aradi Kereskedelmi Testület

Ugyancsak Aradon tartja meg vezetőségi ülését a Kereskedelmi Testületek Szövetsége. — Csucsszervezetet létesítenek Bucurestiben az ország kereskedelmi érdekképviselői.

Ma este hét órai kezdettel Domán Sándor elnöke alatt ülést tartott a Kereskedelmi Testület választmánya. Az ülésen a Kereskedelmi Testület közgyűlésének előkészítésével foglalkoztak, amelyet április 22-ikén tartanak meg. Ebben az esztendőben jár le a három évre megválasztott vezetőség mandátuma, úgy, hogy az április 22-iki közgyűlésen új vezetőség választására kerül sor. A választmány a kandidálások megejtése céljából kilenc tagu bizottságot küldött ki, amelynek elnökévé Faragó Rezsőt, az Aradi Általános Takarékpénztár vezérigazgatóját választották. Elhatározta a választmány azt is, hogy az április 22-iki közgyűlésnek javaslatot tesz arra vonatkozólag, hogy ezennel az elnök mellé alelnököket is válasszanak. A közgyűlésre meghívják a Kereskedelmi Testületek Szövetségét is.

Az eddigi tervek szerint ugyancsak április 22-ikén Aradra érkeznek az egyes kereskedelmi testületek elnökei, úgy, hogy

a Kereskedelmi Testületek vezetősége Aradon tartja meg vezetőségi ülését.

Ezen a nagyfontosságú ülésen határoznak a Szövetség jövő évi programja felől és foglalkoznak azokkal a tanácskozással is, amelyeket a Szövetség legutóbb a Sfatul Negustoresc bucuresti-i központjával tartott. Ezeket a tanácskozássokon tudvalevőleg tervbe vették, hogy a kereskedelmi érdekképviselőket Bucurestiben közös csucsszervezetet létesítenek, amely a fővárosban az összes kereskedőket érdeklő ügyekben eljárna. Ez a csucsszervezet a Kereskedelmi Testületek Szövetsége és a Sfatul Negustoresc, valamint a szász kereskedelmi grémiumok vezetése alatt működne. A Szövetség Aradon tartandó vezetőségi ülése hozza meg a végleges döntést a bucuresti-i csucsszervezethez való csatlakozás ügyében.

— Április 5-ig táviratilag meghosszabbította a minisztérium a ki- és befizetéseket az aradi pénzügyigazgatóságon. Tegnap a pénzügyminisztériumból távirat érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz, amelyet arról értesítettek, hogy e hó 5-ig a ki- és befizetések határidejét meghosszabbította a minisztérium, 5-ig mindenki tehát váltsa be az államtól kapott utalványait, továbbá törlesszen adóhátralékára, nehogy újabb árverést tüzzenek ki ellene. E hó 5-én a vármegyei prefektus, Arad város polgármestere és a behajtási adminisztrátor hivatalosan lezárják a pénztárak könyveit és ezzel befejeződik az 1933-34 évi pénzügyi év.

— Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjostálya ezúton felhívja Szélpál Gáspárné, Paniot Sándorné, Ekkel Józsefné, Pescariu Elena, Benzur Sándorné, Binder Terézia, Laczy Stefan, Hody Jenőné, Csepregy Margit, Cristean Trifoné, Scherer Árpádné, Schannen Béla dr, aradi lakosokat, hogy a temetkezési segély felvétele céljából azonnal jelentkezzenek. Ugyancsak felhívja Dengi Katalin, Kovács Máté, Helfrich Miklós, Gavrai Katalin, Prohászka János, Zich Sidónia, Ardelean Elvira, dr. Popoviciu Teofil, Pap Aurélia aradi lakosokat, hogy 4-én jelentkezzenek nyugdíjkönyveikkel.

— Befejeződtek a román-magyar kereskedelmi tárgyalások. Március 29-én fejezték be a Budapesten lefolyt kereskedelmi tárgyalásokat, amelyeken mindkét fél kölcsönös megértést tanúsított. Az egyezmény értelmében a magyar kormány eltekint attól, hogy a romániai faexportőrök az 1934. évi kontingens terhére már 3000 vagon tűzifa bevitelére engedélyt kaptak. A 3000 vagonon kívül a magyar kormány kötelezi magát, hogy a Faforgalmi Rt. utján 15-000 vagon tűzifát fix áron átvesz, további 5000 vagon bevitelére pedig pótkontingenst engedélyez a magyar ipar számára teendő megrendelések kompenzációs céljaira. Az egyezmény változatlanul fenntartja az 1934. április 1-ig érvényben volt szerződés többi rendelkezéseit.

A Timisoaráról Aradra helyezett állatexport-szindikátus működésének eredményei

Az aradi és aradmegyei állatexport szindikátus, amely az 1930-ban életbelépett törvény alapján működik, most tartotta meg 1933. évi rendes közgyűlését, amelyen a tagok teljes számban jelentek meg. Birtolon Aurel, volt képviselő, szindikátusi elnök megnyitó szavai után letárgyalták a szindikátus működéséről szóló évi jelentést, bemutatták a zárszámadást és elfogadták az 1934. évi költségvetést. Örömmel állapították meg, hogy a szindikátus, amelyet a timisoarai élőállat szindikátusból sikerült Arad számára áthozni, jó eredménnyel működik és hogy Aradot az egész környék állatkereskedelmének központjává fejlesztette. Timisoara kereskedelmi körei mindent elkövettek, hogy a szindikátus ott működjön, azonban az aradiaknak sikerült a bánátiak ellenakcióját leküzdeni. Bemutatták az 1933-ban exportált mennyiségekről szóló kimutatást, amely szerint 174 vagon sertést, 111 vagon ökröt exportáltak.

Ezután megválasztották az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak ama tagjait, akik a lemondott tagok helyére léptek, vagy pedig eddigi megbízatásuk lejárt. A lemondott felügyelő-bizottsági tagok között van Kintzig János, volt aradi főispán, aradmegyei földbirtokos, aki tudvalegőleg évtizedek óta igen intenzíven foglalkozik mezőgazdasággal és állatneveléssel. A megjelentek között volt Trailescu Ionel dr. kamarai titkár, a kereskedelmi minisztérium képviselőjében és Marta Sándor dr. állategészségügyi felügyelő, a földművelésügyi minisztérium megbízásából.

= Megszakadtak a cukorkartell feltámasztása végett megindult tárgyalások. Tíz nappal ezelőtt közöltük, hogy egyelőre nincs kilátás a cukorkartell megalakulására és a kartell feltámasztásáról szóló pozitív híreket csak azért terjesztették Bucurestiből, hogy a gyárak felemelhessék a raktárukban lévő cukor árát, ami meg is történt. Most azt jelzik a fővárosból, hogy a cukorkartell feltámasztására irányuló tárgyalások egyelőre megszakadtak, mert a gyárak között a raktárkészlet, a termelési kvóta és a cukorközpont költségeinek fedezésére vonatkozóan még igen nagy ellentétek állanak fenn és teljesen bizonytalan, hogy létrejön-e a kartell.

„OLLA“
a világmárka!
Egészsége érdekében óvakodjon súlyos utánaátoktól. Követeljen kimondottan eredeti „OLLA“-t, mely évtizedek óta olismort és vezető minőség.

= Három és fél millió lej értékű bonnal fizettek adót az aradi pénzügyigazgatóság területén. Tudvalegőleg a múlt év november végén hozták forgalomba az adóbonokat és az aradi pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya most készítette el a kimutatást a bonnal történt adófizetésekről. Eszerint ez év március 30-ig három millió 480 ezer lej névértékű adóbont használtak fel adófizetésre az igazgatóság területén. Március 30-ikán, tehát egyetlen napon egy millió 280 ezer lej névértékű adóbont használtak fel adófizetésre Aradon és a vármegyében. Ezeket a bonokat holnap küldik vissza a bucuresti-i amortizációs pénztárhoz.

= A pecicai és rovinei ipartestület husvét hétfőjén tartotta évi rendes közgyűlését. A legfontosabb tárgy volt egy modern, beépített szinppaddal rendelkező táncterem építése. A vezetőség előterjesztésére a közgyűlés az építést megszavazta. Az építéshez szükséges összeg egy részét Kelemen Sándor jelenlegi bérlő kölcsönzi és ezért 15 éves bérletet kapott. A terem felépítésével egy régi probléma nyer elintézést, mivel Rovinen eddig nem volt megfelelő terem előadások rendezésére.

= Literenkint 10 lejjel felemelték a tiszta szesz forgalmi adóját. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium néhány nappal ezelőtt körrendeletet küldött valamennyi pénzügyigazgatósághoz, hogy a szeszgyárak raktáruiban március 31-ikén volt készletet irassák össze, mert a most életbelépett forgalmi adótörvény alapján, literenként 10 lejjel felemelik a tiszta alkohol forgalmi adóját.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

SZERDA, ÁPRILIS 4.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14:20: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 20:20: Lemezek. 21: Fauré: C-moll négyes. 21:45: Baumann-Radulescu Róza énekel. 22:15: Fotinu Titi zongorázik. 23: Zene a Cina-vendéglőből. — Budapest I 7:45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10:45: Hírek. 11: Felőlvadások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13:05: Antal István zongorázik. Rejtő Gordonkázik, zongorakisérettel. 13:30: Hírek. 14:30: Eugen Stepat balalaika zenekara. 16:30: A rádió diáktalorája. 17:45: Pontos időjelzés. 18: Zenekari hangverseny. 19: „Körösi Csoma Sándor”. Születésének 150. évfordulóján. Baktay Ervin dr. előadása. 19:30: Normi Misner Mária énekel. 20: „Vidámságok”. Salamon Béla közreműködésével. 20:50: Hanglemezek. — 21:20: „Budapest — fürdőváros”. Liber Endre előadása. 21:50: Hírek. 22:10: Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál. 23:05: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Utána: A Mándits jazz-zenekar műsora, Szántó Gyula énekszámával. — Bécs 13: Rádiózenekar. 17:10: Új lemezek. 18:25: Schulhoff Ottó zeneszerző művei. 20:30: Régi osztrák katonadalok és indiók. Az 5. gyakorozred zenekara. 21:30: Patera: Awa Juju, a láthatatlan bálvány, afrikai hangjáték. 22:35: Rádiózenekar. — Belgrád. 13:05: Rádiózenekar. 14:10: Rádiózenekar. 17:30: Ratni Drugovi fuvózenekar. 20: Rádiózenekar. 22: A Dvorske Kapele énekkar egyházi dalokat ad elő. — Breslau. 13: Különböző népek zenéje lemezek. 14:40: Alpesi zene lemezek. 21:30: Kantáté sziléziai földön. — Kassa. 12:30: Lemezek. 13:35: Déli zene. 17:15: Lemezek. 18:30: Lemezek. 18:35: Guttmann-Faragó Márta magyar dalokat énekel. 19:35: Lemezek. 20:05: Lemezek. — Königswusterhausen. 18:30: Erdel Félix zongorázik. 19:25: Bahadák (Schäffer bariton). 21:10: Katonazene. Utána: Táncczene. Leipzig. 13: Déli zene. 13:25: Moziorgona. 15:40: Alt. és zongoraszó. 21:30: Szimionikus hangverseny. — Mor. Ostrava. 12: Lemezek. 12:05: Rádiózenekar. 18:35: Lemezek. 18:55: Lemezek. 19:25: Schönauai parasztzene. — Pozsony. 13:20: Lemezek. 13:35: Déli zene. 18:30: Vízváry A. hegedű. 19:10: Lemezek. 19:15: Magyar óra. 21:05: Krizsán E. Suk szvitjét zongorázza. Róma. 13:30: Lemezek. 14: Reklámhangverseny. 14:45: Könnyű zene. 18:10: Könnyű zene. 20:40: Lemezek. 21:45: Lemezek. 22: Operaközvetítés. — Varsó. 13:05: Népszerű lemezek. 16:40: Czarnicka F. zongorázik. 17:55: Jazz. 23:02: Dubiska Irén hegedű. 23:20: Táncczene a Polonia-vendéglőből.

APRÓHIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint: számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LAKÁS.

UDVARI egyszobás, konyhás lakás Str. Virginia Hotoran 14. kiadó. 1380

VIDÉKI kereskedő butorozott szobát keres a központban havonta 3-4 napra. Címek az Aradi Közlöny kiadójába kérik. 1333

Kiadó 5 szobás uri lakás

a református-templommal szemben. Orvosi rendelőnek vagy irodának megfelelő. Esetleg 3 szoba mellékhelyiségek nélkül is kivethető. Str. Ioan Calvin 8.

ALKALMAZÁS.

ÜGYES szobaleány kerestetik azonnali belépésre. P.afa Mihai Viteazu 2. Vulpe József. 1379

Perfekt gyermekondozónő

több éves bizonyítvánnyal ajánkozik szerény igényekkel. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1874

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Varró- és szabászati tanfolyamot

kezdek a legújabb párisi divat szerint. Gyorsan és pontosan elsajátítható, olcsó áron.

Piata Catedralei 10., I. em., ajtó 5.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÜZLETKIRAKAT rolloval megvételre kerestetik. Szuperits, Caiea Saguna 28. 1376

REGÉNYEK, ifjúsági iratok, utleírások nagy választékban, olcsón kaphatók Löwinél. Str. Trib. Dobra 11. 1382

LAKATOSMUHELY teljes felszereléssel és autogén hegesztő jutányos áron eladó. Cim Brummer Lajos Pancota 4 89. 1295

SKIFF-csónak, kitűnő állapotban szabdakéből olcsón eladó. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1849

Tavaszi ruhákat, kabátokat legszebben fest tisztít
valamint gallérokat legolcsóbban fényez 837

KNAPP

Str. J. Bratianu 11. modernül berendezett vállalata Str. Ep. Radu 10

KOMPLETT Pallas lexikon, kókusz futószőnyeg, perzsaszőnyegek, szobaberendezések, faragott garnitúra, antik butorok, dísz tárgyak, villanylámpák, sakk, zongorák, hegedűk, fali vitrinek, tükrök, festmények, ezüst tárgyak, ékszerek, függönyök, storeok, antik zenélő órák, arany karórák stb. eladók. SALGÓNE bizományi üzlet Str. Heria 1. Neuman-palota. 1000

Pasteurizált 845

Salontai-Teavaj

Minősége Romániában egyedülálló

Tavaszi butor vásár!
Hálószobák 3500 lejtől, ebédők 2500 lejtől, uriszoba komplett, fekete zongora 9500 lej, matracok, ottomán 650 lej, konyhabutor 750 lej, Singer varrógépek 1500 lejtől, ebédő szőnyeg 4600 lej, csallárok, tükrök, garnitúrák, 6 személyes ezüst evőeszköz, íróasztalok 650 lejtől dísz tárgyak, festmények stb. Aranyat legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13., Dacia kávéház mellett.

INGATLAN.

INEU közelében lévő nagyobb községben az országút főútvonalán, templom mellett, egy sarokház, mely üzlethelyiséggel, trafik és italmérés engedéllyel bír, azonnal eladó. Bővebb felvilágosítás Arad, Ioan Calvin 12. 1378

Adómentes villák

a sporttelepek közelében 2-3-4 szobás, fürdőszobás lakásokkal, 170 és 250.000,— lejtől eladó k.

Petrán-roda, Arad, Piata Avram Iancu 16. (Piaotér).

ÜZLETEK.

BRATIANU-ucca legforgalmasabb helyén kirakatos üzlethelyiség kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1379

**BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL**

**Szálloda
Budapest
Dunapart,**

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként

napi 12.— pangóért